

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL KÜLTÜR VE SANAT ÜRÜNLERİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

2022 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8
8.	EKLER.....	48

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu	2
Tablo 2: İştirakler Tablosu	3
Tablo 3: Stok Sayım Sonuçlarına İlişkin Veriler	9
Tablo 4: Şerefiye Sarnıcı Ziyaretçi Bilet Satış Sayıları	16
Tablo 5: İBB'den Kiralanarak Muvafakat Alınmadan Alt Kiracılara Verilen Taşınmazlar	20
Tablo 6: Sözleşme Olmaksızın İBB Bünyesinde Görevlendirilen Personele İlişkin Bilgiler..	29
Tablo 7: Aynı Nitelikte Olup Parçalara Bölünen İşler	38
Tablo 8: Kontrol Teşkilatının Şirketin Kendi Düzenlemelerine ve Ticari Hayatının Teamüllerine Uygun Olarak Oluşturulmadığı İşler	44

KISALTMALAR

BOBİ FRS	Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı
İBB	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
KDV	Katma Değer Vergisi
KGK	Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KÜLTÜR AŞ	İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Ticaret Anonim Şirketi
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TFRS	Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TMS	Türkiye Muhasebe Standartları
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
ÜFE	Üretici Fiyat Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. İstanbul Kitapçısı Depo ve Şube Stoklarının Mevcut Stoklarla Uyumlu Olmaması
2. Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabındaki Tutarlar İçin Karşılık Ayrılmaması
3. Demirbaş Envanter İşlemlerinin Mevzuata Uygun Gerçekleştirilmemesi ve Demirbaşlar Hesabının Güvenilir Bilgi Sunmaması
4. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Teminat Mektuplarının Bilanço Dipnotlarında Gösterilmemesi
2. Şirket Ana Hizmet Binasının Yapı Kullanma İzin Belgesinin Olmaması
3. Kiralama Bedelinin Hasılat Üzerinden Hesaplandığı Sözleşmede Hasılat Beyanına Esas Bilgi ve Belgelerin Kontrol Süreçlerinin Etkin Yürütülmemesi
4. Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilatların Mevzuatta Belirtilen Süre İçinde Şirketin Banka Hesabına Aktarılmaması
5. Şirketin Kitap-Kafe Temalı İstanbul Kitapçısı Şubelerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Almadan Faaliyette Bulunması
6. Taşınmazların Üçüncü Şahıs veya Kurumlara Kiralanması İşlemlerinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden Muvafakat Alınmaması
7. Şirket Çalışanlarından Bazılarına Bir Yılda 270 Saatin Üzerinde Fazla Çalışma Yaptırılması
8. İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullanılmaması
9. Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması
10. Şirket Bütçesinden Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yönetici Personele Yönelik Mali Mesuliyet Sigortası Yaptırılması

11. Şirket Personelinin Herhangi Bir Sözleşme Olmaksızın Büyükşehir Belediyesinde Görevlendirilmesi
12. Şirketin Ticari Faaliyet Kapsamındaki Mal ve Hizmetlerinin Sunumunda Belediye ve Şirketlerin Çalışanlarına İndirim Uygulanması
13. Depolama ve Lojistik Hizmeti Alım İşinin Yürütülmesine İlişkin Teknik Şartname Hükümlerine Uyulmaması
14. Düzenlenen Kültürel Etkinlikler Kapsamında Yapılan Bazı Ulaşım, Konaklama, Transfer Harcamalarının Teklife Dâhil Olmasına Rağmen Şirket Bütçesinden Ödenmesi
15. İBB'den İhale Kapsamında Alınan İşlerin İhale Kapsamı Dışına Çıkacak Şekilde Parçalara Bölünerek Alt yüklenicilere Yaptırılması
16. Şirket Yükümlülüklerinin Zamanında Yerine Getirilmemesi Nedeniyle Ek Mali Külfete Katlanması
17. Şirketin, İhale Mevzuatı Kapsamı Dışında Gerçekleştirdiği İstisna Alımlarında Oluşturduğu Kontrol Teşkilatının, Kendi Düzenlemelerine ve Ticari Hayatının Teamüllerine Uygun Olmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Ticaret Anonim Şirketi (KÜLTÜR AŞ), İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) tarafından, 1580 sayılı Belediye Kanunu (mülga), 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun (mülga) ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu (mülga) hükümlerine göre 1989 yılında kurulmuş olup 10.10.1989 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir.

KÜLTÜR AŞ, Şirket ana sözleşmesinde gösterilen faaliyet alanı çerçevesinde; her türlü kültür sanat ürün ve hizmetlerini yerine getirmek için gerekli çalışmaları yapmak, açık ve kapalı alanlarda, basın yayın organlarında ve bilumum alanlarda her türlü reklam ve tanıtım hizmetlerini yerine getirmek için gerekli çalışmaları yapmak, yaptırmak ve tesis kurmak, kurdurmak, işletmek, işletirmek işleri ile iştigal etmektedir.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin gerçekleştirilebilmesi için Türkiye sınırları içinde bulunan taşınmazlar üzerinde aynı hak tesis edebilmekte, bunları alıp satabilmekte, kira ile işletebilmekte veya kiraya verebilmektedir.

Şirket, özel hukuk hükümlerine tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini temel olarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümleri çerçevesinde gerçekleştirmektedir. Ayrıca Şirket, gerçekleştirdiği mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tabi tutulmuştur.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunmaktadır. Yönetim kurulu üyeliğine gerçek veya tüzel kişiler seçilebilmektedir. Bir tüzel kişi yönetim kuruluna üye seçildiği takdirde, tüzel kişi tarafından belirlenen bir gerçek kişi de tüzel kişiyle birlikte tescil ve ilan olunmaktadır. Tüzel kişi adına sadece bu tescil edilmiş gerçek kişi toplantılara katılıp oy kullanabilmektedir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve

değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörölmüş zaruri bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan Yönetim Kurulu, ortakları temsilen on yedi üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 11.08.2020 tarihli Genel Kurul kararı ile seçilmiştir. Üye değişiklikleri ise 10.09.2021 tarihli Olağan Genel Kurul toplantısında onaylanmıştır.

Şirketin idari birimleri; Genel Müdürlük, iki genel müdür yardımcılığı, bir koordinatörlük, on üç müdürlük, otuz beş şeflik, bir fonksiyon yöneticiliği ve hukuk müşavirliğinden oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2022 tarihi itibarıyla 674'dir. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

KÜLTÜR AŞ'nin nominal sermaye tutarı 44.988.000,00 Türk Lirası olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

Şirketin 2022 yılı dönem sonu itibarıyla aktif toplamı 509.581.408,27 TL, net satışları 1.262.536.219,99 TL olup, dönem net karı 74.902.751,07 TL'dir. Dönem net karının önemli bir kısmı olağan faaliyetlerden oluşmaktadır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, şirketin %99,86916 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2022 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
İstanbul Büyükşehir Belediyesi	44.929.136,00	99,86916
İstanbul Halk Ekmek Un ve Unlu Maddeler Gıda San. ve Tic. AŞ	32.914,00	0,07316
İSPARK İstanbul Otopark İşletmeleri Tic. AŞ	98,00	0,00022
İSBAK İstanbul Bilişim ve Akıllı Kent Teknolojileri AŞ	4.843,00	0,01077
İSFALT İstanbul Asfalt Fabrikaları San. ve Tic. AŞ	21.009,00	0,04670
Toplam	44.988.000,00	100,00

KÜLTÜR AŞ'nin iştirak ettiği üç şirket bulunmakta olup, bu iştiraklere ve sermayelerine katılım oranlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 2: İştirakler Tablosu

İştirakin Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
BELTUR Büyük İstanbul Eğitim Turizm ve Sağlık Yatırımları İşletme ve Tic. AŞ	51.033,99	0,05
İstanbul Dijital Medya Tic. AŞ	2.600.000,00	20,00
Güven Su San. ve Tic. AŞ	7.875.000,00	10,00

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'un "Defter tutma yükümlülüğü" başlıklı 64'üncü maddesinde; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda fonksiyon esasına göre ilgili hesaplara kaydedilmekte, ayrıca yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de gider yerlerine göre izlenmektedir.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketlerin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

6102 sayılı Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulları, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında (TMS) öngörölmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlamakta ve genel kurula sunmaktadır. Anonim şirketlerin finansal tabloları, TMS'ye göre şirketin malvarlığı, borç ve yükümlülükleri, öz kaynakları ve faaliyet sonuçları

tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir şekilde şeffaf ve güvenilir olarak çıkartılır.

6102 sayılı Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurullarının yıllık faaliyet raporları, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olacak işletmeleri belirleme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. 2018/11597 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında (ve söz konusu Kararın yerini alan 30.11.2022 tarihli 2022/6434 sayılı Cumhurbaşkanı Kararında) bağımsız denetime tabi olacak şirketlere ilişkin ölçütler belirlenmiştir. Kültür AŞ bu kapsamda bağımsız denetime tabidir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından alınan ve 19.09.2018 tarih 30540 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kurul Kararına göre bağımsız denetime tabi olup TFRS'yi uygulama zorunluluğu bulunmayan işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında BOBİ FRS'nin uygulanmasına; ancak söz konusu kurum, kuruluş ve işletmelerin isteğe bağlı olarak TFRS'leri uygulayabileceğine karar verilmiştir.

Şirket, 2022 yılı faaliyetlerine ilişkin olarak bağımsız denetime tabi olup tercihe bağlı olmaksızın TFRS'de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Öz kaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,

- Öz kaynak değişim tablosu.

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence

elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Şirket, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na ve ayrıca Kanun'a dayanılarak hazırlanan ikincil mevzuat düzenlemelerine tabi olmadığından, Şirket'te bu Kanun'un tanımladığı şekilde bir iç kontrol sistemi bulunmamaktadır.

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş olup bu Kanun hükümleri doğrultusunda iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir.

İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrol sistemi, idare yönetimi ile diğer ilgili personel tarafından; kuruluşun amaçlarına ulaştığına, faaliyet ve işlemlerin etkin olarak gerçekleştirildiğine, kanun ve düzenlemelere uyulduğuna dair makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanan ve uygulanan sistemi ifade etmektedir.

6102 sayılı Kanun'un "Görev dağılımı" başlıklı 366'ncı maddesinin ikinci fıkrasında

yönetim kurulunun; işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla işlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabileceği ifade edilmiştir. Şirkette söz konusu düzenlemede belirtilen mahiyette bir komisyon kurulmamıştır.

Yukarıda belirtildiği üzere Şirket, 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmamakla birlikte, iç kontrol işlemlerine ilişkin olarak anılan Kanun hükümlerine benzer aşağıdaki uygulamalar mevcuttur:

- Muhasebe sistemine yansıyan tutarlar ile fiili envanter arasında periyodik mutabakatlar yapılmaktadır (günlük kasa kontrolleri, günlük banka mutabakatları, aylık borç/alacak mutabakatları, yıllık stok sayımı ve yıllık toplam envanter sayımı).

- İç Yönerge metninde imza sirkülerindeki yetkiler dahilinde, Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri, Genel Müdür, genel müdür yardımcıları ve müdürlerin münferiden ve müştereken atacakları imzalarda yetki ve limitleri belirlenmiştir.

- Şirket Harcama Esasları ve Yetki Devri Talimatına göre 100.000,00 TL'ye kadar olan alımlarda, evraklar ihale işleri ve satın alma müdürü, talep sahibi birim müdürü, mali işler müdürü ve genel müdür yardımcısı tarafından imzalanmaktadır. 100.000,00 TL'nin üzerindeki alımlara ilişkin evraklar ise, ihale işleri ve satın alma müdürü, talep sahibi birim müdürü, mali işler müdürü, genel müdür yardımcısı ve genel müdür tarafından imzalanmaktadır.

- Diğer birim müdürlüklerinin bir seferde alım yetki limitleri ve aylık toplam harcama limitleri yetki devri ve harcama limitleri tablosunda bulunmaktadır.

- Şirketin faaliyetlerine yönelik iş süreçleri tanımlanarak yönerge, çalışma talimatı, görev tanımı gibi prosedürler belirlenmiştir.

- Şirkette görevler ayrılığı ilkesi mevcuttur.

- Şirket tarafından çıkarılmış olan İnsan Kaynakları Yönergesi ve buna bağlı olarak çıkarılan Disiplin Yönergesi mevcuttur.

- Yazılı bir belgeye dayanmamakla birlikte Şirkette bilgi sistemine veri girişi / onay / veri görüntüleme konusunda kişi bazlı yetkilendirmeler belirlenmiştir.

- Şirketin vermiş olduğu hizmetin kalitesini yükseltmek ve müşteri memnuniyetini arttırmak amacıyla Entegre yönetim sistemi altında İSO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi,

---

İSO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi, İSO 45001:2018 İş Sağlığı ve Güvenliği ve İSO 27001 Bilgi Güvenliği yönetim sistemleri mevcuttur.

İç kontrolün geliştirilmesine yönelik uygulamaların devam ettiği görülmekle birlikte, Şirketin stok yönetim süreçleri, sözleşme ve şartname hükümleri özelinde denetim, kontrol gibi süreçlerin işletilmesine ilişkin uygulamalarında zafiyetinin olduğu değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Ticaret Anonim Şirketi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İstanbul Kitapçısı Depo ve Şube Stoklarının Mevcut Stoklarla Uyumlu Olmaması

Şirketin işlettiği İstanbul Kitapçısı depo ve şube stokları ile mevcut stoklarının uyumlu olmadığı görülmüştür.

(1) sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin “Hesap planı açıklamaları” başlıklı ekinde; herhangi bir değişikliğe tabi tutulmadan satmak amacı ile işletmeye alınan ticari mallar ve benzeri kalemlerin 153-Ticari Mallar Hesabında izleneceği, satın alınan ticari malların maliyet bedeli ile bu hesaba borç, satılması veya herhangi bir nedenle ambardan çekilmesinde ise maliyet bedeli ile alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Aynı Tebliğin ekinde; sayımlar sonucunda tespit edilen kasa, stok ve maddi duran varlıklar noksanlarıyla, tesellüm sırasında ortaya çıkan noksanların geçici olarak 197-Sayım Tesellüm Noksanları Hesabında izleneceği, noksanlığın ortaya çıkması ile bu hesaba borç, sorumlularından tahsili veya zarar kaydedilmesi halinde ise bu hesaba alacak kaydedileceği, sayımlar sonunda tespit edilen kasa, stok ve maddi duran varlıklar fazlalarıyla, üniteler arası yollamada ortaya çıkan fazlaların geçici olarak 397-Sayım Tesellüm Fazlaları Hesabında izleneceği, fazlalığın ortaya çıkması halinde emsal değer üzerinden bu hesaba alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Buna göre Şirketin, satmak üzere satın aldığı ürünleri 153-Ticari Mallar Hesabında izlemesi, belirli aralıklarla yapılacak sayımlar sonucunda tespit edilen sayım noksanları ya da fazlalarını sırasıyla 197-Sayım Tesellüm Noksanları Hesabı ile 397- Sayım Tesellüm Fazlaları Hesabına kaydederek fiili stok durumu ile mali tabloları uyumlaştırılması, ayrıca noksanlıklara ilişkin sorumlulardan tahsilat süreçlerini başlatması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Şirketin stok sayımlarına ilişkin sunduğu belgelerden, aşağıdaki tabloda da yer verildiği üzere, fiili stoklar ile stok sistemindeki miktarların uyumlu olmadığı görülmüştür. Akabinde Şirket, personel tarafından yapılan eşleştirmeler neticesinde, stok programından kaynaklı problemler nedeniyle, satışı yapıldığı halde bazı ürünlerin stok düşümlerinin yapılmadığının anlaşıldığını, düşümler yapıldıktan sonra ise yine 1.949 adet ürünün fazla olduğunu ifade etmiştir.

Tablo 3: Stok Sayım Sonuçlarına İlişkin Veriler

Sayım Tarihi	2020	2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022	31.12.2022
Ürün Sayısı Eksik/Fazla	5.610 Eksik	8.827 Fazla	11.859 Eksik	66.234 Eksik	28.871 Eksik	1.949 Fazla

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, stokların tutulduğu uygulama ile Şirketin satış yazılımı uygulaması arasındaki uyum sorununun giderildiği, stok ve satış veri akışının sağlıklı ve uyumlu bir şekilde gerçekleştirilmesinin sağlandığı, bu entegrasyon ve iyileştirme ile birlikte, 2023 Mart ayı sayımının başarılı bir şekilde gerçekleştirildiği, sayım farklarının makul sınırlar dahilinde kaldığı, ana depo sayım sonuçlarına göre tespiti yapılan eksik ürünlerin, “Depo ve Lojistik Hizmet Alım Sözleşmesi” gereği, yüklenici firmaya fatura edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Şirket stoklarının programdan kaynaklı hatalar sonucu güvenilir bilgi

sunmadığı, program kaynaklı hataların giderilmesi amacıyla manuel yapılan eşleştirmeler sonucunda da yılsonunda stokların fazlalık verdiği; buna göre stok yazılımından kaynaklanan hatalar yanında ayrıca stok yönetim süreçlerinin sağlıklı sonuç üretmediği ve 2022 yıl sonu itibarıyla 15-Stoklar Hesap grubunun mali tablolarında güvenilir bilgi sunmadığı kanaatine varılmıştır.

BULGU 2: Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabındaki Tutarlar İçin Karşılık Ayrılmaması

Şüpheli hale gelmiş bazı ticari alacaklar için karşılık ayrılmadığı görülmüştür.

(1) sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Hesap planı açıklamaları" başlıklı ekinde; ödeme süresi geçmiş, bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış senetli ve senetsiz alacakların şüpheli ticari alacak olduğu belirtilmiş olup, bu alacaklara ilişkin tutarların 129-Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabına alacak, 654-Karşılık Giderleri Hesabına borç kaydedilmek suretiyle, ilgili dönemlerinde giderleştirilerek, şüpheli ticari alacaklar için karşılık ayrılmış olacağı belirtilmiştir. Diğer taraftan, şüpheli alacağın tahsiline bağlı olarak, tahmin olunan zararın kısmen ya da tamamen gerçekleşmemesi halinde, gerçekleşmeyen kısmın 644-Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabının alacağına devredilerek 129-Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği; şüpheli alacağın tahsilinin imkansız olduğunun kesinleştiği takdirde ise 129-Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabına borç, ilgili hesaba alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen hesap planı açıklamalarından anlaşılacağı üzere, şüpheli ticari alacaklar için karşılık ayrılması kesinleşmiş bir giderleştirme olmayıp, alacağın şüpheli hale gelmesi nedeniyle oluşabilecek giderlerin, gelir tablosunun oluşacak sonucuna göre dönem karından düşülmesi ya da dönem zararına ilave edilmesi anlamına gelmekte ve mali tabloların güvenilir sonuç vermesine yönelik bir uygulama niteliği taşımaktadır.

Yapılan incelemede, birden fazla istenme ve tahsil edilememe nedenleriyle şüpheli hale gelmiş olan 183.830,03 TL şüpheli ticari alacak için karşılık ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, belirtilen alacak için 2023 yılında yasal takip başlatılacağı ve karşılık ayrılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda yer verilen Tebliğ açıklamaları kapsamında alacağın muhasebe

süreçleri bakımından şüpheli hale gelmesi için yasal takip başlatılması zorunlu olmayıp, yazı ile birden fazla istenmiş olması yeterlidir. Bu bakımdan şüpheli hale gelen 183.830,03 TL için 2022 yılı içerisinde karşılık ayrılmaması, 129-Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabının ilgili tutar kadar eksik bilgi sunmasına neden olmuştur.

BULGU 3: Demirbaş Envanter İşlemlerinin Mevzuata Uygun Gerçekleştirilmemesi ve Demirbaşlar Hesabının Güvenilir Bilgi Sunmaması

Şirket tarafından 2022 yılı içerisinde gerçekleştirilen demirbaş envanter işlemlerinin, mevzuata uygun gerçekleştirilmediği ve 255-Demirbaşlar Hesabının doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "III – Envanter" başlıklı 66'ncı maddesinde; her tacirin, ticari işletmesinin açılışında varlıkları ile borçlarının değerlerini teker teker belirten bir envanter çıkartacağı belirtilmiş; tacirlerin açılıştan sonra her faaliyet döneminin sonunda da böyle bir envanter düzenleyeceği ifade edilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Envanter çıkarmak" başlıklı 186'ncı maddesinde ise envanter çıkarmak; bilanço günündeki mevcutları, alacakları ve borçları saymak, ölçmek, tartmak ve değerlemek suretiyle kesin bir şekilde ve müfredatlı olarak tespit şeklinde tanımlanmıştır. Aynı Kanun'un "Bilanço" başlıklı 192'nci maddesinde ise bilanço; envanterde gösterilen kıymetlerin tasnifli ve karşılıklı olarak değerleri itibariyle tertiplenmiş hulasası şeklinde ifade edilmiştir.

Mezkûr mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, ticaret şirketleri dahil tüm tacirlerin, faaliyet başlangıcından itibaren faaliyet dönemini esas alarak periyodik envanter çalışması yapması; yapılacak bu çalışma sonucunda hazırlanacak listelerin, varlıkların adet ve değeri hakkında ayrıntılı bilgi sunması gerekmektedir. Ayrıca 213 sayılı Kanun'da yer alan bilanço ve envantere ilişkin tanımlamalara bakıldığında, envanter sonuçlarının, dönem içi kayıt ve işlemler de dikkate alınarak, önceki dönem bilanço ve envanter sonuçları ile uyumlu olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Şirketin 2021 yılından önceki dönemlere ilişkin herhangi bir envanter çalışmasının mevcut olmadığı, 2021 yılında bir envanter çalışması yapıldığı ancak bu çalışmanın, önceki dönem envanter sonuçları mevcut olmadığından, karşılaştırma yapılamadan fiilen mevcudun tespiti şeklinde yapıldığı; bu sayım sonuçlarının muhasebe kayıtları ile uyumlu olmadığı ve gerekli düzeltme kayıtlarının 2022 yılı da dahil tamamlanamadığı

görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, 2021 yılında yapılan fiziki sayım sonucunda adet bazlı envanter listesinin oluşturulduğu ve envanter programına yüklendiği, yapılan fiili sayım sayesinde program üzerinde taşınır malların barkod yönetimi ile kimlik bilgisinin oluşturulduğu, barkod numaralarına karşılık gelen muhasebe eşleştirmeleri ile ilgili çalışmaların, geçmişe dönük ve güncel alımlar da dahil olmak üzere devam ettiği belirtilmiştir.

Ancak, geçmiş yıllarda envanter çalışması yapılmamış olması ve 2021 yılında yapılan envanter çalışmasının herhangi bir liste esas alınmadan mevcudun sayılması suretiyle yapılması nedeniyle; yapılan çalışma 2022 yılı da dahil, önceki dönemlerde Şirketin mülkiyetine geçip muhasebeleştirilen demirbaşların hali hazırda mevcut olup olmadığı konusunda güvence vermemektedir. Bu durum envanter çalışma sonuçları ile bilançoya esas değerlerin karşılaştırılmasını imkânsız hale getirmekte, zayi ve kaybolan demirbaşlara ilişkin ise sorumlulukların tespitini zorlaştırmaktadır.

Sonuç olarak, 2022 yılı sonu itibariyle envanter çalışmalarının muhasebeleştirilmesinin tamamlanmaması, muhasebeleştirme işlemleri tamamlansa dahi envanter işleminin usulüne uygun gerçekleştirilmemesi nedenleriyle, 255-Demirbaşlar Hesabının güvenilir bilgi sunmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

Şirket işçileri için ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı ve dolayısıyla mali tablolarda izlenmediği görülmüştür.

(1) seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "V-Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" bölümünde yer alan "Hesap planı açıklamaları" başlıklı (C) bendinde; hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarlarının ilgili gider hesaplarına borç, 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirileceği; izleyen dönemde ödenmesi beklenen kıdem tazminatı karşılık tutarlarının 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına borç, 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Anılan Tebliğ'in "I-Muhasebenin Temel Kavramları" başlıklı bölümünde ihtiyatlılık kavramının; muhasebe olaylarında temkinli davranılmasını ve işletmenin karşılaşılabileceği

risklerin gözönüne alınmasını ifade ettiği belirtilerek, bu kavram gereği, işletmelerin muhtemel giderleri ve zararları için karşılık ayıracakları ifade edilmiştir.

Tebliğ'in yine aynı bölümünde tanımlanan dönemsellik kavramının; işletmenin sürekliliği kavramı uyarınca sınırsız kabul edilen ömrünün, belli dönemlere bölünmesi ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanmasını ifade ettiği belirtilerek, bu kavram gereği, gelir ve giderlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirileceği, hasılat, gelir ve kârların aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırılacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, Şirketin, personel için ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarını ayırmadığı ve 372 veya 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarında izlemediği tespit edilmiştir. Bu durum, Şirketin ileride ödenmesi muhtemel yükümlülüklerini, karşılık ayırarak ilgili dönemlerinde giderleştirmemesine, dolayısıyla yükümlülüklerin mali tablolarda olması gerekenden az, ticari karın ise olması gerekenden fazla görünmesine neden olmuştur.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, kıdem tazminatı karşılık giderlerinin kanunen kabul edilen giderler arasında olmadığı ve dolayısıyla vergi matrahından indirilemediği, bu nedenle Şirket tarafından Vergi Usul Kanunu kapsamında düzenlenen mali tablolarda kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı belirtilmiştir.

Ancak bir giderin kanunen kabul edilmesi ya da edilmemesi, ilgili tutarın muhasebeleştirilmesi açısından herhangi bir hüküm doğurmayıp, giderin kanunen kabul edilmemesi muhasebeleştirilmesine engel olmamakta; muhasebeleştirilen bu giderler vergi beyannamelerinde matraha ayrıca eklenmektedir. Nitekim Şirketin muhasebe kayıtlarında ve kurumlar vergisi beyannamelerinde, çeşitli kanunen kabul edilmeyen giderlere yer verilmiştir.

Sonuç olarak, mali tabloların doğru bilgi sunması ve ileride ödenmesi muhtemel yükümlülüklerinin takip edilebilmesi açısından, ihtiyatlılık ve dönemsellik kavramları gereği işçiler için hesaplanan kıdem tazminatlarının vadesine göre 372 veya 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarında izlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Teminat Mektuplarının Bilanço Dipnotlarında Gösterilmemesi

Şirketin faaliyetleri kapsamında almış olduğu ve ilgililere verdiği teminat mektuplarını bilanço dipnotlarında göstermediği tespit edilmiştir.

(1) seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "1-Muhasebe Temel Kavramları" bölümünde; tam açıklama kavramının; mali tabloların bu tablolardan yararlanacak kişi ve kuruluşların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır olmasını ifade ettiği belirtilmiştir.

Aynı Tebliğ'in "Mali tablolar ilkeleri" bölümünde; bilanço ve gelir tablosunun dipnotları ve ekleri ile birlikte temel mali tabloları oluşturduğu; "Bilanço İlkeleri" bölümünde ise; verilen rehin, ipotek ve bilanço kapsamında yer almayan diğer teminatların özellikleri ve kapsamlarının bilanço dipnot veya eklerinde açıkça belirtileceği, bu ilkenin, alınan rehin, ipotek ve bilanço kapsamında yer almayan diğer teminatlar için de geçerli olduğu ifade edilmiştir.

Buna göre, bilanço ve gelir tablosu dipnotlarının, temel mali tabloların unsurları ve tam açıklama kavramı bakımından, diğer unsurlardan farklı olmadığı; bilanço kapsamında yer almayan, başka bir deyişle nakdi nitelikte olmayan teminatların bilanço dipnotlarında gösterileceği anlaşılmaktadır.

Yapılan inceleme, Şirketin almış olduğu 45.434.607,86 TL teminat mektubu ile ilgililere verdiği 192.449.909,97 TL teminat mektubuna bilanço dipnotlarında yer verilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, 2023 yılı içerisinde gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak düzeltme kayıtları ilgili yıl içerisinde tamamlanmadığından, Bilançonun ayrılmaz parçası niteliğindeki dipnotları 2022 yılı mali tablolarında doğru bilgi sunmamıştır.

BULGU 2: Şirket Ana Hizmet Binasının Yapı Kullanma İzin Belgesinin Olmaması

Şirketin, ana hizmet binası olarak kullandığı taşınmazın, yapı kullanma izin belgesinin bulunmadığı görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Yapı kullanma izni" başlıklı 30'uncu maddesinde; yapılar tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde ise bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren idareden

izin alınmasının mecburi olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Şirket tarafından Genel Müdürlük binası olarak kullanılan taşınmazın yapı kullanım izin belgesinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, Bulgu konusu yapıda kiracı olarak bulunduğu, yapı kullanma izin belgesinin alınması için mal sahibi olan İstanbul Büyükşehir Belediyesine resmi yazı ile talepte bulunduğu belirtilmiştir.

Sonuç olarak, Şirketin ruhsatlı yapılarda faaliyet göstermesi İBB'nin değil Şirket Yönetiminin sorumluluğunda olduğundan, ruhsatlandırma işlemleri tamamlanana kadar Şirket faaliyetlerinin imara uygunluğu ruhsatlandırılmış yapılarda devam etmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Kiralama Bedelinin Hasılat Üzerinden Hesaplandığı Sözleşmede Hasılat Beyanına Esas Bilgi ve Belgelerin Kontrol Süreçlerinin Etkin Yürütülmemesi

Şirketin tasarrufunda bulunan Şerefiye Sarnıcı'nın bir kısmının kitap kafe olarak tasarlanarak işletilmesi işinde, kiraya verme işlemi ve hasılat beyanına esas kontrol süreçlerinin etkin şekilde yürütülmediği görülmüştür.

Şirketin tasarrufunda bulunan Şerefiye Sarnıcı'nda yer alan bir mekân, kitap kafe olarak işletilmek üzere kiraya verilmiştir.

Kiraya verme sürecinde Şirket içi işleyişte; Ticaret Müdürlüğü İhale ve Satın Alma Müdürlüğüne bir yazı yazarak belirtilen şartlar dâhilinde 7.500,00 TL + cironun %5'i bedel ile kiralama yapılabileceğini belirtmiştir.

Üç firmadan alınan teklif neticesinde, Kiracı ile yapılan sözleşmenin "Mali şartlar" başlıklı 6'ncı maddesinde; işletmecinin, işletme bedeli olarak 7.500,00 TL + KDV (Katma Değer Vergisi) ve 2.500,00 TL'den az olmamak üzere aylık cironun %5'i oranında ödeme yapacağı düzenlenmiştir. Teknik şartnamenin "Şartlar ve yükümlülükler" başlıklı 3'üncü maddesinde ise; İdare tarafından, hali hazırda kullanılmakta olan kamera sistemine entegre olarak çalışacak ve kasa işlemlerini görebilecek şekilde kamera yerleştirileceği ve bu kamera sisteminin sürekli olarak İdarenin erişimine açık olacağı hükmüne yer verilmiştir.

Kiraya verme sürecine ilişkin işlemler incelendiğinde, Ticaret Müdürlüğü tarafından belirlenen rayiç kira bedelinin nasıl belirlendiğine ilişkin belgelendirmeye işlem dosyasında yer

verilmediği görülmüştür.

Diğer taraftan Şirket ile İşletmeci firma arasında sözleşme uygulamasına ilişkin işlemler incelendiğinde, İşletmeci tarafından %5 ciro payına esas yapılan beyanların, işletilen yerin turistik bölgede kalması ve aşağıda yer verilen tablodan da görüleceği üzere ziyaretçi sayısına ilişkin verilerin yoğun seyretmesi nedenleriyle, düşük kaldığı kanaati oluşmuş, bunun üzerine doküman üzerinden inceleme yapılmış, yazar kasa fişlerinin gün bazında değil aylık toplam tutar olarak beyan edildiği ve beyana esas herhangi bir kanıtlayıcı belge sunulmadığı görülmüştür. Detaylı raporların Şirket vasıtasıyla İşletmeciden teslim alınması üzerine İşletmeci, Ocak-Eylül dönemi için ek ciro beyanında bulunarak ilave kira bedeli ödemesinde bulunmuştur.

Tablo 4: Şerefiye Sarnıcı Ziyaretçi Bilet Satış Sayıları

Açıklama/Yıl	2019	2020	2021	2022
Öğrenci	ücretsiz	3.540	15.299	59.930
Yerli Tam		3.073	11.671	42.511
Yabancı		12.148	74.924	147.018
Ücretsiz Ziyaretler		-	-	16.195
Toplam	229.161	18.761	101.894	265.654

İşletmecinin, inceleme dönemi öncesinde herhangi bir ek beyanda bulunmamasına rağmen, incelenen aylara ilişkin ek beyanda bulunması, Şirket ile İşletmeci arasında ciro beyanlarının sağlıklı yürütülmediği kanaatini devam ettirmiş ve yazar kasayı gören kamera kayıtları Şirketten istenmiş, kasayı gören kameranın mevcut olmadığı bilgisine ulaşılmıştır. Ek beyanda bulunulan dönemde Eylül ayı ek ciro beyanının 0,00 TL olması üzerine bu ayın işlemleri örnek olarak incelenmiş ve çeşitli tutarsızlıkların mevcut olduğu görülmüştür.

Örneğin, İşletmecinin kullandığı yazılım üzerinden ürün satış raporlarına göre 1 ve 2 Eylül günü ciroları sırasıyla 3.157,01 ve 5.511,01 TL olmasına rağmen incelenen yazar kasa Z raporlarında ciroların 1.397,00 ve 2.512,00 TL olarak kayda geçirildiği görülmüş ve İşletmecinin inceleme üzerine verdiği ek ciro beyanı verilerinin de sağlıklı olmadığı kanaatine varılmıştır.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından,

- Şerefiye Sarnıcında kiracı olan Firmanın kullanmakta olduğu yazar kasa sisteminin güncel olmaması ve yaşanan teknik aksaklıklar sebebiyle, 2022 yılı Ocak - Eylül ayı aralığında raporlamada sıkıntılarının olduğunun tespit edilmesi üzerine ilgili dönem için fark faturası

düzenlenerek sorunun giderildiği,

- Yine tespit üzere, kiracı yazar kasa sisteminin Şirketin yazar kasa sistemine uyumunun sağlanarak, kiracının günlük ciro hareketlerinin Şirket tarafından düzenli bir şekilde takip edildiği, ayrıca, ilgili işletmenin yazar kahasını gören, yaklaştırma özelliğine sahip, teknik şartnameye uygun kamera konumlandırma işleminin gerçekleştirildiği,

- Sözleşmeye esas teşkil eden Ticaret Müdürlüğü'nün belirlemiş olduğu tahmini bedelin hesaplanmasında ise; ilgili tarihte Şirketin tüm Sarnıç kira alanı için, İBB Emlak Müdürlüğü'ne ödemekte olduğu 11.418 TL kira bedeli ile yine o dönemde işletilmekte olunan ve ziyaretçi sirkülasyonu benzerlik gösteren Kadıköy, Karaköy, Eminönü, Beşiktaş, Beyoğlu kitap-kafe şubelerinin kira bedellerinin emsal alındığı, bu tutara ek ciro kazancı eklemesi yapılarak tahmini bedelin belirlendiği, tahmini bedel alınmasından sonra da gelir getirici iş kapsamında Şirket prosedürlerine uygun olarak üç teklif alınmak suretiyle kiralama işleminin gerçekleştirildiği,

İfade edilmiştir.

Şirket tarafından, tahmini bedelin hesaplanmasında, İBB'ye ödenen kira bedeli ile ziyaretçi sirkülasyonu benzerlik gösteren diğer kitap-kafe şubelerinin kira bedellerinin emsal alındığı ve kiralama işleminin üç teklif alınmak suretiyle gerçekleştirildiği belirtilmiş olsa da Ticaret Müdürlüğü tarafından İhale İşleri ve Satın Alma Müdürlüğüne gönderilen yazı da yalnızca "Kira Bedeli: 7.500,00 TL, Kira Süresi: 1 yıl, Yatırım İşleri: %5 Ciro Paylaşımı" bilgilerine yer verilmiştir. Kira bedelinin nasıl belirlendiğine ilişkin belgelendirmeye işlem dosyasında yer verilmemesi ve kiracının verdiği teklifle Şirketin belirlediği rayiç değerinin aynı olması nedenleriyle yerinde denetim sürecinde ek evraklar istenmiş, Şirket tarafından beyan edilecek başka kira tespit komisyonu çalışma evrakının olmadığı bilgisi yazılı olarak iletilmiştir.

Sonuç olarak,

- Kiraya verme sürecine ilişkin olarak; tahmini bedelin nasıl oluşturulduğunun belgelendirilmemesi ile iki parametre içeren bu bedelin ciro oranına kadar teklif bedeliyle aynı olmasının rekabet ortamının sağlanmadığına karine oluşturması,

- Sözleşmenin uygulanması sürecine ilişkin olarak ise; İşletmecinin verilerinin sağlıklı olmaması ve teknik şartnameye göre öngörülen kasa işlemlerini izleyecek kamera sisteminin

inceleme döneminde var olmaması nedenleriyle Şirketin gelir kaybına uğrayıp uğramadığı ya da uğradıysa tutarının ne kadar olduğu belirlenememiş olmakla birlikte, müşteri yoğunluğunun bulunduğu bir bölgede kira bedelinin önemli bir unsuru olan, beyan edilecek cironun teyit edilebilmesine yönelik alt yapının oluşturulmamasının,

Basiretli bir iş adamı gibi davranma yükümlülüğü ile uyumlu olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilatların Mevzuatta Belirtilen Süre İçinde Şirketin Banka Hesabına Aktarılmaması

Kredi kartı aracılığı ile tahsil edilen tutarların, Şirket hesabına anlaşmalı Banka tarafından 20 gün içerisinde aktarılmadığı görülmüştür.

Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde; belediyelerin sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketlerin bu Yönetmelik kapsamında olduğu belirtilmiştir.

Anılan Yönetmeliğin 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasında; gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, özel kanunların verdiği yetki kapsamında yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla, takip eden iş günü içinde, kredi kartları ile yapılan tahsilatların ise azami 20 gün içerisinde, yurt içinde yerleşik tüm bankalar aracılığıyla ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, Şirketin üç farklı banka ile çalıştığı, bir Banka ile yapılan anlaşma gereği, bu Banka aracılığı ile yapılan kredi kartı tahsilatlarının, Şirketin kamu sermayeli Banka hesabına 23 günlük tutma süresi geçtikten sonra aktarıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, çalışılan Bankaya valör gününün Kamu Haznedarlığı Yönetmeliğinde belirtilen süre kapsamında indirilmesi konusunda başvuru yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, kredi kartı ile yapılan tahsilatların Kamu Haznedarlığı Yönetmeliğinde belirtilen 20 günlük süre zarfında Şirketin mevduat hesabına aktarılması gerekmektedir.

BULGU 5: Şirketin Kitap-Kafe Temalı İstanbul Kitapçısı Şubelerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Almadan Faaliyette Bulunması

Şirketin İstanbul Kitapçısı şubelerinden, kitap-kafe temalı bazı işletmelerinin, işyeri açma ve çalışma ruhsatı almadan faaliyette bulunduğu görülmüştür.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in 6, 10, ve 13'üncü maddelerinde; yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan iş yeri açılmayacağı, işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan iş yerlerinin yetkili idareler tarafından kapatılacağı, adresi ve işleticisi aynı olan ve birden fazla faaliyet konusu bulunan iş yerlerine, ana faaliyet dalı esas alınarak tek ruhsat düzenleneceği, işyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılacak denetimlerde mevzuata uygun olmayan unsurların ve noksanlıkların tespiti halinde, iş yerine bu noksanlık ve hatalarını gidermesi için bir defaya mahsus olmak üzere onbeş günlük süre verileceği hükümlerine yer verilmiştir.

Mezkûr mevzuat hükümlerine göre; anılan Yönetmelik kapsamında faaliyet gösterecek iş yerlerinin yetkili idarelerden işyeri açma ve çalışma ruhsatı alması ve mevzuata uygun olmayan durum ve eksikliklerin bu kapsamda giderilmesi gerekmektedir.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı uygulaması ile faaliyet gösterecek iş yerlerinin kamu düzenine uygun, iş ve halk sağlığı açısından güvenli hizmet sunmalarının sağlanmasının hedeflendiği ve karşılaşılabilecek eksikliklerin bu doğrultuda giderilmesinin amaçlandığı göz önüne alındığında; ruhsatsız iş yeri faaliyetinde bulunulmasının mevzuata aykırılık dışında mali, hukuki ve sıhhi belirli riskler de barındırdığı değerlendirilmektedir.

Yapılan incelemede, şube olarak açılan kitap-kafe temalı İstanbul Kitapçısı işletmelerinden Beşiktaş, Eminönü, Beyoğlu ve Karaköy şubelerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyette bulunduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, işletme ruhsatı eksik olan tüm şubeler için gerekli evrakların hazırlanarak müracaatlarının yapıldığı, raporda bahsi geçen şubelerden Beşiktaş ve Eminönü şubelerinin ruhsatlarının alındığı, Karaköy ve Beyoğlu şubeleri için ise ruhsat başvurularının neticesinin beklendiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Şirketin mevzuata uyum sağlamaya yönelik işlem tesis etmeye başladığı anlaşılmakla birlikte, iki şubeye ilişkin süreç neticelenmediğinden ruhsatsız faaliyette bulunulmaya devam edilmektedir.

BULGU 6: Taşınmazların Üçüncü Şahıs veya Kurumlara Kiralanması İşlemlerinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nden Muvafakat Alınmaması

Şirketin İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nden kiraladığı taşınmazları alt kiracılara kiraya verme işlemlerinde, sözleşme hükümlerine aykırı olarak İBB’den muvafakat almadığı görülmüştür.

Aşağıdaki tabloda detayına yer verilen taşınmazların kiralınmasına ilişkin İBB ile yapılan tip sözleşmelerin “Kiralananın üçüncü kişilere devri” başlıklı maddelerinde; kiracının kiralananı Belediyenin yazılı muvafakati olmadan kısmen veya tamamen üçüncü kişilere devredemeyeceği, aksine davranışın akde aykırılık kabul edilerek tahliye sebebi olacağı ifade edilmektedir.

Söz konusu sözleşmelerin “Sözleşmenin feshi” başlıklı maddelerinde ise; kiracının taahhüdünden vazgeçmesi veya yükümlülüklerini şartname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, İdarenin en az on gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatın gelir kaydedileceği ve sözleşmenin feshedilerek, hesabın genel hükümlere göre tasfiye edileceği, kiracının feshe kadar geçecek sürede yaptığı harcamalar ve yatırımlar için hiçbir hak talep edemeyeceği belirtilmektedir.

Yapılan incelemede, aşağıdaki tabloda yer verilen 19 adet taşınmazın alt kiracılara kiraya verilme işlemlerinde, sözleşme hükümlerine aykırı olarak İBB’den muvafakat alınmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 5: İBB’den Kiralanarak Muvafakat Alınmadan Alt Kiracılara Verilen Taşınmazlar

İBB’DEN KİRALANAN TAŞINMAZLAR			ALT KİRACILARA VERİLEN TAŞINMAZLAR (Kısmi)	
Taşınmaz İsmi	İlçe	Mahalle	Kiralama Cinsi	Yüzölçümü (m2)
Şerefiye Sarmıcı	Fatih	Bindirbirek	Kitap Kafe	110
Panorama Müzesi Alanı	Zeytinburnu	Maltepe	Dükkan	51
			Dükkan	51
			Dükkan	51
Topkapı Depo Alanı	Zeytinburnu	Maltepe	Otopark	2.700
			Depo	2.700
Miniatürk	Beyoğlu	Örnektepe	Dükkan	120
			Dükkan	60
			Dükkan	40
			Dükkan	150
			Dükkan	200
			Büfe	4
			Mobil Büfe	12,5
			Büfe (stant)	12
			Büfe (stant)	6

			Büfe (stant)	6
			Tahta Yapılı Ev	200
			Büfe (stant)	6
			Büfe (stant)	6

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından;

- Miniatürk'ün işletmesinin 13.04.2012 tarih ve 848 no.lu İBB Meclis Kararıyla Şirkete 15 yıl süreyle verildiği, ilgili Meclis Kararı kapsamında taşınmazın işletmesinin devri ile işletmeye konu olabilecek tüm yetkilerin devredildiği, işletme hakkı Şirkete devredilen taşınmaz için İBB'den muvafakat alınmasının gerekmediği kanaatinde olduğu,

- Şerefiye Sarnıcı kitap kafe kısmı, Panorama 1453 Müze alanında mevcut işyerleri ve Topkapı depo alanına ilişkin ise söz konusu yerlerin Şirket tasarrufuna verildiği tarihten itibaren yapılan kira sözleşmelerine İBB tarafından zımnen onay verildiği, fakat Bulgu üzerine İBB'ye yazı ile başvurularak taşınmazların üçüncü şahıslara kiralanmasına ilişkin muvafakat verilmesi hususunda talepte bulunulduğu, gelecek cevap doğrultusunda işlem yapılacağı ve sonraki süreçte işlemlerin muvafakat alınarak gerçekleştirileceği,

İfade edilmiştir.

Şirket tarafından, Meclis Kararı kapsamında Miniatürk için İBB'den muvafakat alınmasının gerekmediği kanaatinde olduğu belirtilmiş olsa da, ilgili Meclis Kararı söz konusu yerin kira süresinin uzatılmasına ilişkindir. Ayrıca işin teknik şartnamesinin 17'nci maddesinde; "Kiracı kiralananı Belediye'nin muvafakati dışında kısmen veya tamamen 3. kişilere devredemez, ortak alamaz, işgal ettiremez, kullandıramaz, devir ve temlik edemez, vekalet vererek işletmeciye işlettiremez. Kiracı ihale aşamasında kiralananı imar planına uygun olarak hangi maksatla kullanacağını yazılı olarak beyan edecek ve ancak yazılı beyanı doğrultusunda kullanabilecektir..." denilerek kiracının kiralananı İBB'nin yazılı muvafakati olmadan kısmen veya tamamen üçüncü kişilere devredemeyeceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, İBB' den kiralan taşınmazların, alt kiracılara kiraya verilmesi işlemleri öncesinde, hukuki ihtilaflara sebebiyet verilmemesi bakımından İBB'den muvafakat alınması gerekmektedir.

BULGU 7: Şirket Çalışanlarından Bazılarına Bir Yılda 270 Saatin Üzerinde Fazla Çalışma Yaptırılması

Şirkette istihdam edilen işçilerin bazılarına, 4857 sayılı İş Kanunu'nda azami süre

olarak belirtilen yıllık 270 saati aşan sürelerde fazla çalışma yaptırıldığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Fazla çalışma ücreti" başlıklı 41'inci maddesinin sekizinci fıkrasında; fazla çalışma süreleri toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı belirtilmiştir. Aynı Kanun'un "Çalışma süresi" başlıklı 63'üncü maddesinin son fıkrasında; çalışma sürelerine ilişkin uygulama şekillerinin, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle düzenleneceği ifade edilmiştir.

İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği'nin "Fazla çalışmada sınır" başlıklı 5'inci maddesinde; fazla çalışma sürelerinin toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı, bu süre sınırının, işyerlerine veya yürütülen işlere değil, işçilerin şahıslarına ilişkin olduğu belirtilmiştir.

Yine 4857 sayılı İş Kanunu'nun "İşin düzenlenmesine ilişkin hükümlere aykırılık" başlıklı 104'üncü maddesinde; personelini Kanun'un 63'üncü maddesinde ve Yönetmelikte belirlenen çalışma sürelerine aykırı olarak çalıştıran işveren veya işveren vekillerine idari para cezası uygulanacağı ifade edilmiştir.

Bu düzenlemelere göre, fazla çalışma süresinin bir yılda 270 saatten fazla olmaması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Şirkette istihdam edilen 35 personele ilişkin fazla çalışma süresinin 4857 sayılı Kanun'da belirlenen üst limiti aştığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, mevzuatta her ne kadar fazla çalışma süreleri belli esaslara bağlanmış olsa da Kanun'un 102'nci maddesinin (c) bendinde sayılı haller oluşmamış ise işverene karşı uygulanabilecek bir yaptırım bulunmadığı ifade edilmiştir. Buna göre Şirket; işveren, işçinin fazla çalışma için onayını almışsa, işçiye fazla çalışmasının karşılığını ödemişse yahut işçiye hak ettiği serbest zamanı süresi içinde kullandırmışsa, bu maddede yazılı para cezasına muhatap olunmayacağını belirtmiştir.

Ancak Bulgu konusu, 102'nci maddenin (c) bendinde düzenlenen idari para cezasına ilişkin olmayıp, 104'üncü madde kapsamında düzenlenen idari para cezalarına ilişkindir. 102'nci madde, 41'inci maddede yer alan 270 saat düzenlemesinin aşılması halinde idari para cezası öngörmemektedir. Bu maddede ön görülen ceza, fazla çalışmalara ilişkin ücretin ödememesi, serbest zamanın kullanılmaması ve fazla saatlerde yapılacak çalışmalar için işçinin onayını almamasına ilişkindir ki, Bulguda bu konulara ilişkin bir eleştiri getirilmemiştir.

Şirket ayrıca, Kanun'un 104'üncü maddesi kapsamında düzenlenen idari para cezasının, 63'üncü maddede belirtilen haftalık çalışma saatinin aşılması yahut farklı biçimde değiştirilmesi halinde verilmesi gerekeceğini belirtmiştir. Bu çerçevede Şirket, fazla çalışmanın yıllık 270 saati geçmesinin Şirket açısından idari para cezası doğurmayacağını, ancak işçiye iş akdini haklı olarak fesih hakkı vereceğini; çalışma sürelerinin, 63'üncü maddede belirtilen esaslara uygun olarak belirlendiğini ifade etmiştir.

Ancak Bulgu konusu husus salt idari para cezasına ilişkin olmadığı gibi, yine Şirketin ifade ettiği şekliyle doğrudan Kanun'un 63'üncü maddesinde düzenlenen hususlara ilişkin değildir. Kanun'un 104'üncü maddesinde “*Bu Kanununun 63 üncü maddesinde ve bu maddede belirtilen yönetmelikte belirlenen çalışma sürelerine aykırı olarak işçilerini çalıştıran ... işveren veya işveren vekiline binikiyüz Türk Lirası idari para cezası verilir*” ifadesi kullanılarak, idari para cezasının Yönetmelik kapsamında belirtilen süreler için de geçerli olduğu düzenlenmiştir. İşçilerin fazla çalışma sürelerinin toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı hususu, idari para cezasına bakan tarafla anılan Yönetmelik kapsamında düzenlenmiştir.

Şirketin idari para cezası uygulanamayacağına ilişkin değindiği mevzuat hükümleri konuyla doğrudan ilişkili olmamakla beraber, Bulguda yer alan işçilerin fazla çalışma sürelerinin toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı hususu, yukarıda da belirtildiği üzere salt idari para cezası açısından ele alınmamış, ayrıca Kanun'un 41'inci maddesi kapsamında eleştiri konusu yapılmıştır. Şirket idari para cezasına muhatap olmayacak olsaydı dahi bu durum, Kanunla getirilen kamu düzenine ilişkin hükümlere uymamaya dayanak oluşturmamaktadır.

Sonuç olarak, mevzuata uygun hareket edilmesi ve idari para cezasına muhatap olunmaması bakımından, Şirket bünyesinde istihdam edilen işçilere bir yılda 270 saati aşan fazla çalışma yaptırılmaması gerekmektedir.

BULGU 8: İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması

Şirket bünyesinde çalışan işçilerin kullanılmamış yıllık izin haklarının bulunduğu, mevzuata uygun olmayan bu durumun ayrıca Şirket açısında mali risk oluşturduğu görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu,

59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, işçinin yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şeklinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de Kanun'a paralel bir şekilde yıllık izinlerin kullanımını ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca, 4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde 59'uncu madde gereğince hak edilmiş izni kullanmadan iş akdinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60'ıncı maddede belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izni kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için 755,00 TL (2022 yılı için güncellenmiş tutar) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden, işçilerin yıllık izin haklarından feragat edemeyecekleri, işçilerin emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde kullanılmamış izinlerinin bulunması durumunda, bu izin haklarının ücrete dönüşeceği anlaşılmaktadır. İşçilerin izin haklarının yıllar itibarıyla kullandırılmayıp, birikmesine sebep olunması mevzuata uygun olmayacağı gibi, hem Şirketin ileride ödemesi gereken birikmiş mali yük altına girmesine neden olacak hem de idari para cezasına sebep olabilecektir.

Yapılan incelemelerde Şirkette, 2022 yılı içinde 675 işçinin görev yaptığı, bu işçiler arasında 200 ve 300 gün üzerinde izin hakkı bulunan personel olduğu, 16 işçinin 100 gün ve üzeri, 63 işçinin ise 50 gün ve üzeri izin hakkı olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, tüm çalışanların yıllık izin planlarının yapılması konusunda çalışma başlatıldığı; yapılan yıllık planlama çerçevesinde 2023 yılı itibarıyla biriken yıllık izinlerin kullandırılmaya başlandığı, Şirkete ek yük getirmemesi adına çalışanların biriken yıllık izinlerinin kullandırılması gayretinin, yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, gerek mevzuata uygunluk açısından gerekse Şirkete ek mali külfet

getirmemesi amacıyla yıllık izinlerin süresinde kullanılması gerekmektedir.

BULGU 9: Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması

Şirkette görev yapan personel ile bunların aile fertleri için özel sağlık sigortası yaptırılarak poliçe bedellerinin şirket bütçesinden karşılandığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların, madde kapsamında sigortalı sayılacakları ifade edilmiştir. Aynı Kanun'un 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanların, genel sağlık sigortalısı sayılacakları belirtilmiştir.

Buna göre, İhale kapsamında özel sağlık sigortası yaptırılan tüm personel ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler, 5510 sayılı Kanunu'nun 60'ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmaktadır ve kendileri için Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) genel sağlık sigorta primi ödemesinde bulunmaktadır.

Kamu kaynağı kullanmayan anonim şirketlerde üst düzey yöneticiler için özel sağlık sigortası ya da tamamlayıcı sağlık sigortası yapılabilmekte ve bu uygulama özel sektör mantığı gereği bir teşvik unsuru olabilmektedir. Bu durumda dahi, kapsam üst düzey yönetici vasfını haiz personel ile sınırlandırılmakta ve genel olarak aile fertleri dikkate alınmamaktadır. Aile fertleri uygulamasında ise genel olarak, indirimli bedellerin personel tarafından karşılanması suretiyle sigorta yapılmaktadır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Tacir olmanın hükümleri" başlıklı 18'inci maddesinde her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, kamu kaynağı kullanan Şirketin, kaynaklarını ekonomik kullanması konusunda özen yükümlülüğü de bulunmaktadır.

Yapılan incelemede, Şirket Yönetim Kurulunun 03.11.2021 tarih ve 2021/101 sayılı Kararı gereğince çıkarılan açık ihale sonucu 2022 yılını kapsamak üzere Şirket personeli ve aile fertleri için toplamda 244 kişiye özel sağlık sigortası yaptırıldığı ve 924.332,06 TL bedelin şirket bütçesinden ödendiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket; özel sağlık sigortası hakkında Şirketin İnsan Kaynakları Yönetmeliği'nde belirtilen unvanların yararlandığını, bu imkânın,

çalışma hayatı içerisinde yoğun iş temposu ile birlikte personelin yönetim ve denetim sorumluluğunu da üstlenmiş bulunan, yönetici grubuna ve aile üyelerine, yoğun çaba ve emekleri karşılığında bir teşvik unsuru olarak sağlandığını ifade etmiştir. Şirket tarafından ayrıca, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 89'uncu maddesi kapsamında, özel sağlık sigortası harcamalarının belirli şartlar altında gelir vergisi matrahından indirilebileceğinin düzenlendiği, madde hükmünden anlaşılacağı üzere Devletin özel sağlık sigortası yaptırılmasını teşvik ettiği, nitekim profesyonel anonim şirketlerde üst düzey yöneticilerin motivasyonlarını arttırarak şirketin menfaatine olacak şekilde daha etkin ve verimli olmalarını sağlamak amacıyla özel sağlık sigortası yaptırılabilirdiği belirtilmiştir.

Ancak, Anayasanın 124'üncü maddesinde kimlerin yönetmelik çıkartabileceği düzenlenmiş olup, bunlar arasında şirketler sayılmamıştır. Dolayısı ile Şirketin yönetmelik çıkartma yetkisi bulunmadığından, belirtilen yönetmeliğin Şirket içi yönerge olduğu değerlendirilmesi yapılmaktadır.

Diğer taraftan, üst düzey yöneticiler ve bunların aile fertleri adına Şirket bütçesinden yaptırılan özel sağlık sigortalarının gerek Gelir Vergisi Kanunu'na uygun olduğu ve gerekse çalışanların motivasyonlarını arttırmak suretiyle şirkete olan katkılarını artıracakları gerekçeleri ileri sürülmüş olsa da; adına poliçe düzenlenen her bir şirket çalışanı ve bunların aile fertleri, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 60'ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısıdır ve kendileri için işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna genel sağlık sigorta primi ödemesinde bulunmaktadır.

Yine, Şirket tarafından, Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan düzenleme ile çalışanlar ve bunların aile fertleri adına özel sağlık sigortası yaptırılmasının teşvik edildiği belirtilmiş olsa da; Kanun'da yapılan düzenlemenin amacı, kamu kaynağı kullanılarak özel sağlık sigortası yaptırılmasına yönelik olmayıp, özel sağlık sigorta poliçe bedellerinin çalışanların gelir vergisi matrahından indirilmesine yöneliktir.

6102 sayılı Kanun'un 369'uncu maddesinde; yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilerin, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmekle yükümlü oldukları belirtilmiştir. Aynı Kanun'un 553'üncü maddesinde; kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yönetici ve tasfiye memurlarının, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde, sebebiyet verdikleri zarardan sorumlu olacakları, 555'inci maddesinde; şirketin uğradığı zararın tazminini, şirket ve her bir pay sahibinin isteyebileceği; 560'ıncı

maddesinde ise sorumlu olanlara karşı tazminat isteme hakkının, davacının zararı ve sorumluyu öğrendiği tarihten itibaren iki ve her hâlde zararı doğuran fiilin meydana geldiği günden itibaren beş yıl geçmekle zamanaşımına uğrayacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, kamu sermayesi kullanan Kuruluşun Şirket zararına uğramaması, diğer taraftan yönetim kurulu üyeleri ile diğer yöneticiler hakkında hukuki sorumluluğa sebebiyet verilmemesi bakımından; Sosyal Güvenlik Kurumu primleri ile personelin alacağı sağlık hizmetlerinin Devletin sunmuş olduğu standartlar çerçevesinde karşılandığı dikkate alınarak, bu standartlar dışında alınmak istenen sağlık hizmet giderlerinin kamu kaynakları ile karşılanmaması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 10: Şirket Bütçesinden Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yönetici Personele Yönelik Mali Mesuliyet Sigortası Yaptırılması

Yönetim Kurulu üyeleri ve Şirket yöneticilerinin iş ve işlemleri kapsamında Şirkete verebilecekleri zararların, yine Şirket bütçesinden sigortalatıldığı görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 553'üncü maddesinde; şirket yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde oluşacak zararlardan, hem şirkete hem pay sahiplerine hem de şirket alacaklılarına karşı sorumlu oldukları ifade edilmiştir. Aynı Kanun'un 555'inci maddesinde ise; şirketin uğradığı zararların tazminini, şirket ve her bir pay sahibinin isteyebileceği belirtilmiştir.

Şirketlerde yönetim kurulu üyeleri ve diğer yöneticilerin, görevlerinden kaynaklı şirkete verebilecekleri zararlardan mesuliyetlerinin, üstlendikleri görevlerinin doğal bir sonucu olarak ve özenli davranma sorumluluğu kapsamında 6102 sayılı Kanun'da düzenlendiği görülmektedir.

Dolayısıyla, yöneticilerin görevlerini kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak yapmalarını sağlamaya yönelik, şirketlere verilen zararların tazminine ilişkin düzenlemelerle; bu zararların tazmininin şirket bütçesinden yaptırılacak mali mesuliyet sigortaları ile yine şirketlere yansıtılması durumu örtüşmemekte, yöneticilerin iş ve işlemlerinde kuruluşlarına karşı özenli davranma yükümlülüklerinin, yine kuruluşlarına fatura edilmesi anlamına gelmektedir.

Yapılan incelemede, Şirket Yönetim Kurulu üyeleri ile yönetim personelinin, şirkete karşı mali sorumluluklarına yönelik olarak 217.112,18 TL tutarında "Mali Mesuliyet Sigortası

Hizmet Alımı” yapıldığı görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, yönetici sorumluluk sigortası poliçesi kapsamının; sigortalının yasal olarak elde etme hakkını haiz olmadığı kar ya da çıkarlardan yararlanma veya kasıtlı olarak işlenen hileli ya da sahte işlem ya da emniyeti suistimal, bedeni zarar ve/veya maddi zarar ile maddi yaptırımlar dışında kalan haller olarak düzenlendiği, dolayısıyla mali sorumluluk sigortasının Şirketin sorumlu olanlara karşı tazminat isteme hakkına aykırılık teşkil etmediği gibi kast vb. nedenlerle sebebiyet verilen zararların poliçede teminat dışı tutulmuş olmasının Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile paralellik gösterdiği; yapılan sorumluluk poliçesinin, şirketlerde yönetim kurulu üyeleri ve diğer yöneticilerin, görevlerinden kaynaklı şirkete verebilecekleri zararlardan mesuliyetlerini, üstlendikleri görevlerinin doğal bir sonucu olarak ve özenli davranma sorumluluğu kapsamına aykırı davranmaları halinde bu davranışlarını teminat altına almadığı; ayrıca sorumluluk sigortasının, şirketin yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin özenli davranma ve kasıtlı eylemlerinden doğan sorumluluğunu bertaraf etmediği; Sigortanın, Şirketin gün geçtikçe artan iş hacmi kapsamında büyüyen risklere karşı güvence sunduğu; Sorumluluk sigortasının oluşabilecek çeşitli masraf ve zararları kapsamakta olduğundan Şirketin sürdürülebilir ticari hayatının ve kurumsal yönetim gereği risk yönetim faaliyetlerinin bir parçası olarak Şirket menfaatine olduğu ifade edilmiştir.

Ancak, 6102 sayılı Kanun’un 369’uncu maddesinde yer alan, yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilerin, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmekle yükümlü oldukları hükmü ile; aynı Kanun’un 553’üncü maddesinde yer alan kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yönetici ve tasfiye memurlarının, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri halinde, sebebiyet verdikleri zarardan sorumlu olacakları hükmünden; yöneticilerin Şirkete karşı mali sorumluluklarının yalnızca “yasal olarak elde etme hakkını haiz olmadığı kar ya da çıkarlardan yararlanma veya kasıtlı olarak işlenen hileli ya da sahte işlem ya da emniyeti suistimal, bedeni zarar ve/veya maddi zarar ile maddi yaptırımlar” olmadığı, kanunlardan ya da esas sözleşmeden kaynaklanan tüm sorumlulukların kusurlu şekilde ihlali neticesinde doğabilecek Şirket kayıplarının rücusunu içerdiği anlaşılmaktadır.

Ayrıca Poliçe kapsamına bakıldığında, Şirketin oluşan zararlarıyla ilgili yöneticileri tazmin etmediği durumların ya da yöneticiler aleyhine tazmin taleplerinin sigortalattırıldığı; dolayısıyla Şirket yöneticilerinin kusurları ile Şirketi muhatap edebilecekleri sorumlulukları, kendilerine rücu engelleyecek şekilde Şirket bütçesinden sigortalattıkları, hatta Şirketin

karşılama sorumlu olmadığı tazminatların dahi poliçe kapsamında olduğu anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak, Yönetim Kurulu üyeleri ve diğer yöneticilerin, yönetici sorumluluk sigortası yaptırmayı istemeleri durumunda; bu sorumluluk Şirkete ait olmayıp, yöneticilere Şirkete karşı getirilmiş bir sorumluluk olduğundan, sigorta bedellerini kendilerinin karşılanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 11: Şirket Personelinin Herhangi Bir Sözleşme Olmaksızın Büyükşehir Belediyesinde Görevlendirilmesi

Şirket tarafından istihdam edilen 7 personelin, herhangi bir ödeme alınmaksızın, fiilen İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde çalıştırıldığı görülmüştür.

Şirketler ile pay sahipleri arasındaki ilişkiler kanunlarla düzenlenmiş olup, belediyeler ile ortak olduk oldukları şirketler arasındaki mal ve hizmet alımları kural olarak ihale mevzuatına tabi tutulmuştur. Bu bağlamda Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabi bir anonim şirkettir ve İBB'den ayrı tüzel kişiliği bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 20'nci maddesi ile, belediyeler ile bağlı kuruluşlarının personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini; doğrudan hizmet alımı suretiyle, ortaklık pay şartını sağlayan şirketlerinden birine gördürebilecekleri düzenlenmiştir.

Buna göre, Şirket personelinin fiilen İBB bünyesinde çalıştırılmasının yapılacak sözleşme ve ödenecek hakedişler kapsamında gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Şirkette istihdam edilen ve yıllık toplam maliyeti 2.200.156,51 TL olan 7 personelin, hizmet alımı ve sözleşme olmaksızın ve herhangi bir bedel alınmadan fiilen İBB bünyesinde görevlendirilerek çalıştırıldığı tespit edilmiştir.

Söz konusu personelin, işe alındığı tarihten itibaren İBB bünyesinde görevlendirildiği, söz konusu uygulamanın aşağıdaki tabloda görüleceği üzere süreklilik kazandığı anlaşılmaktadır.

Tablo 6: Sözleşme Olmaksızın İBB Bünyesinde Görevlendirilen Personele İlişkin Bilgiler

Lokasyon	Dış Görev	İlk Geçici Göreve Başlama Tarihi	İşe Giriş Tarihi	2022 Yılı İşveren Maliyeti
İBB AB İlişkileri Daire B.	Evet	07.12.2020	03.09.2018	200.660,44
Özel Kalem Müdürlüğü	Evet	07.09.2018	19.04.2005	431.934,65
Anadolu Yakası Yol ve Bkm. M.	Evet	01.03.2021	02.01.2020	301.339,57

İBB Başkan Vekilliği Ofisi	Evet	09.03.2011	09.03.2011	261.472,43
Özel Kalem Müdürlüğü	Evet	22.07.2019	22.07.2019	426.183,29
Özel Kalem Müdürlüğü	Evet	14.04.2008	24.04.2000	290.139,42
Özel Kalem Müdürlüğü	Evet	14.04.2008	04.10.1997	288.426,71
Toplam İşveren Maliyeti				2.200.156,51

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından;

- Belediye şirketlerinin, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmalarına rağmen gerek sermayelerinin kamuya ait olması gerek yasal düzenlemelerle kendilerine kamu tüzel kişilerine tanınan bazı yetkilerin tanınması gerekse faaliyet alanlarının belediyenin görev ve hizmet alanı olması sebepleriyle herhangi bir ticaret şirketinden farklı konumda oldukları, ayrıca belediye iştiraklerinin politika ve stratejilerinin belediye yönetimince şekillendirildiğinden, iştiraklerin gerçekte kamu kurumu olan belediyenin bir uzantısı olarak kamu hizmeti sağladığı,

- 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Geçici İş İlişkisi" başlıklı 7'nci maddesiyle "*Geçici iş ilişkisi, özel istihdam bürosu aracılığıyla ya da holding bünyesi içinde veya aynı şirketler topluluğuna bağlı başka bir işyerinde görevlendirme yapılmak suretiyle kurulabilir.*" hükmünün düzenlenmiş olduğu, aynı maddenin son fıkrasına göre de şirketler topluluğuna bağlı başka bir işyerinde çalışanlar ile aynı şekilde hâkim teşebbüs veya aynı şirketler topluluğuna bağlı başka bir şirkette görevlendirme yapılmak suretiyle geçici iş ilişkisi kurulabileceği, bu hükümlere göre de geçici iş ilişkisi kurulduktan sonra her türlü ücret ödemelerinin devreden işverenin yükümlülüğünde olduğunun hükme bağlandığı,

- 6102 sayılı Kanun'un 195 ve devamındaki maddelerinde yer alan şirketler topluluğuna ilişkin hükümlerinin uygulanmasında kamu tüzel kişiliği ve özel tüzel kişilik ayrımı yapılmamış olduğundan kamu tüzel kişilerinin de şirketler topluluğu kapsamında değerlendirilebileceğinin anlaşılmakta olduğu ve bu çerçevede yukarıdaki mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiğinde, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin bizatihi kendisinin (kamu) tüzel kişilik olduğu ve Türk Ticaret Kanunu'nda belirtilen "Hakim Teşebbüs" ve "Tüzel Kişilik" olarak düzenlenen hüküm içerisine kamu tüzel kişiliğinin de dahil olduğu, dolayısıyla İBB tüzel kişiliğinin şirketler topluluğunun hakim teşebbüsü olarak değerlendirilebileceği,

- Gerek İş Kanunu gerek Türk Ticaret Kanunu hükümleri bir arada değerlendirdiğinde, Belediye şirketlerinde görev yapan personelden uygun görülenlerin veya ihtiyaç duyulanların geçici iş ilişkisi kapsamında İBB'de görevlendirilebileceğinin anlaşıldığı,

- Söz konusu personellerin İBB ve İBB'ye bağlı kurum ve birimlerde, Şirketin iş, işlem ve muhtelif süreçlerini takip etmek ve bu sayede Şirketi doğrudan ya da dolaylı olarak ilgilendiren süreçlerde sürekliliği ve koordinasyonu sağlamak amacıyla görevlendirildiği,

- Bulguya konu uygulamaların Türkiye'deki pek çok belediyede de benzeri bir şekilde uygulanmakta olduğu, ancak bulgudaki açıklamalardan konunun ve ilgili mevzuatın farklı yorumlanabileceği, uygulamada birlik sağlanması ve takibi amacıyla bulguda tenkit edilen hususların değerlendirilmiş olup geçici iş ilişkisi ve kısmi süreli çalışma gibi geçici uygulamalara son verilerek öneri doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağı

Belirtilmiştir.

Ancak, şirketler ile pay sahipleri arasındaki ilişkiler kanunlarla düzenlenmiş olup; belediyeler ile ortak oldukları şirketler arasındaki mal ve hizmet alımları kural olarak ihale mevzuatına tabi tutulmuştur. Belediye şirketleri, kamu kaynağı kullanmaları dolayısıyla, haklarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi olma gibi getirilen kısıtlamalar haricinde, hukuken 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabi diğer şirketlerden farklı bir konumda tutulmamışlardır.

Diğer taraftan belediye şirketlerinin politika ve stratejilerinin belediyelerce belirleneceğine ilişkin bir yasal düzenleme bulunmayıp, bu şirketlerin yönetim faaliyetleri 6102 sayılı Kanun'da belirtilen organları tarafından yerine getirilmektedir. 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesinde düzenlenen büyükşehir belediyelerinde yöneticilik sıfatını haiz personelin bu şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev alabileceği hükmü, belediyelerin şirketleri yönetmesine ilişkin olmayıp, belediyelerin şirket organlarında temsilci bulundurulabilmeleri açısından, ilgili personele 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile getirilen sınırlamanın kaldırılmasına ilişkindir.

Ayrıca Şirket tarafından, 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Geçici İş İlişkisi" başlıklı 7'nci maddesi kapsamında holding bünyesi içinde bulunan veya aynı şirketler topluluğuna bağlı şirketler için düzenlenen geçici iş ilişkisinin, belediye ve belediye şirketleri arasında da kurulabileceği belirtilse de, maddede belirtildiği üzere bu düzenleme şirketler arasındaki ilişkiler için getirilmiş olup; kamu idaresi olan belediyelerin geçici ya da sürekli iş ilişkisi kurması, "Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hükümleri ile düzenlenmiştir. Buna göre belediyelerin şirketlerinde istihdam edilen işçilerle geçici de olsa iş ilişkisi kurması mümkün bulunmamaktadır.

Şirket tarafından, geçici iş ilişkisi kurulabilmesine yönelik olarak belediyelerin de şirketler topluluğu kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine dayanak olarak, 6102 sayılı Kanun'un şirket topluluğu kavramını düzenleyen 195'inci maddesinde kamu tüzel kişiliği ve özel tüzel kişilik ayrımına gidilmediği belirtilse de, anılan madde ticaret şirketlerine ilişkin düzenlemeler getirdiğinden, kamu tüzel kişilikleri zaten madde kapsamı dışında tutulmuş olmaktadır.

Buna göre, söz konusu personelin İBB bünyesinde görevlendirilmesi işleminin, 375 sayılı KHK'nın Ek 20'nci maddesi uyarınca doğrudan hizmet alma yöntemiyle gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 12: Şirketin Ticari Faaliyet Kapsamındaki Mal ve Hizmetlerinin Sunumunda Belediye ve Şirketlerin Çalışanlarına İndirim Uygulanması

Şirketin ticari faaliyet kapsamındaki mal ve hizmetlerinin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Belediye iştirak personeline indirimli fiyatlar üzerinden satıldığı görülmüştür.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde; kamunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşların ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulayamayacağı belirtilmiş; bu hükümden muaf tutulacakları belirleme yetkisinin ise Cumhurbaşkanında olduğu ifade edilmiştir.

Anılan Kanun hükmünden anlaşılacağı üzere; belediyelerin çoğunluk hissesine sahip olduğu iştiraklerinin ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulayabilmesi, Cumhurbaşkanının bu konudaki muafiyet kararı ile mümkün olabilecektir. Aksi durumda indirim oranlarının belediye ya da iştiraklerle ilgili belirli gruplar için değil herkes için; belirli tutar üstü satın almalar ya da belirli ürünler gibi ticari amaçlı belirlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Şirketin ticari faaliyet kapsamındaki satışlarının İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Belediye iştirak personeline, Cumhurbaşkanının muafiyet kararı olmaksızın %20 oranında indirimli sunulduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, faaliyet göstermiş olduğu İstanbul Kitapçısı kitap-kafe işletmelerinde yapmış olduğu mal ve hizmet satışlarında sürekli veya dönemsel olarak kampanyalar düzenleyip indirimler yapıldığı, bu indirimlerin yapılma

sebebinin ise sektörde faaliyet gösteren diğer firmalar gibi satışları arttırmak , stok eritmek, marka değeri ve ürünlerin bilinirliğini arttırmak olduğu ve bunun için ticari indirim uygulandığı, İBB ve iştirak şirketlerinin personel sayısının yaklaşık 90.000 civarında olduğu düşünüldüğünde İBB ve iştirak şirketleri, Şirket için önemli bir müşteri potansiyeli oluşturduğu,bunun sonucu olarak da İBB ve iştirak şirketleri çalışanlarına, yönetim kurulu kararına istinaden yapılan indirimin 4736 sayılı Kanun'da belirtilen "ticari indirim" olduğu belirtilmiştir.

Ancak, Şirket tarafından sektörde faaliyet gösteren diğer firmalar gibi indirim kampanyaları uygulandığı belirtilse de, Şirketin 4736 sayılı Kanun kapsamına alınma sebebi kamu kaynağı kullanmasıdır. Dolayısıyla 4736 sayılı Kanun, işletmecilik gereği kapsamdaki şirketlere ticari indirimler konusunda esneklik sağlamakla birlikte, diğer firmalardan farklı olarak bu indirimler harici herhangi bir kişi veya kuruma indirimli tarife uygulanmasını yasaklamaktadır. İBB iştiraki olan AĞAÇ AŞ, BELTUR AŞ, KÜLTÜR AŞ vb. ürün ve hizmet satışı yapan şirketlerin, hem birbiri personeline hem de İBB personeline indirimli mal ve hizmet satışında bulunması, ticari indirim niteliği taşımamakta, İBB kaynaklı kamu sermayesinin belirli bir toplumsal grup içerisinde Kanun'a aykırı menfaat sağlayacak şekilde kullanılması anlamına gelmektedir. Ayrıca Şirket tarafından, İBB ve iştiraki şirketler personelinin sayısının 90.000 civarında olduğu ve bu nedenle bu personele indirim sağlanmasının ticari avantaj sağlayacağı ifade edilerek, indirim sağlanan kişi sayısı ile ticari menfaat arasında doğru orantı olduğu belirtilse de, yapılan indirim kapsamında bu orantının mevcut olması durumunda basiretli tacirin tüm kamu kurumları personeli ile özel sektör dahil tüm potansiyel müşteri kitlesine indirimli satış sunarak karlılığını artıracığını, bu durumunun gerçekleştirilmemesinin indirimlerin ticari amaçlı değil belirli bir kurum merkezli gerçekleştirildiğini göstermektedir.

Sonuç olarak, mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, personele sağlanan indirim uygulamasının sonlandırılması gerekmektedir.

BULGU 13: Depolama ve Lojistik Hizmeti Alım İşinin Yürütülmesine İlişkin Teknik Şartname Hükümlerine Uyulmaması

Şirket tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 19'uncu maddesi kapsamında ihale edilen depolama ve lojistik hizmeti alım işinin uygulamasında teknik şartname hükümlerine aykırı hareket edildiği görülmüştür.

Şirket ile yüklenici Firma arasında imzalanan "depolama ve lojistik hizmeti alım işi" sözleşmesi eki teknikenin ilgili bölümlerinde yer alan bazı hükümler şu şekildedir:

“- 1.1. Depo, İstanbul ilinin Avrupa yakasından olacaktır. İdarenin ihtiyacı olan boş bir depo alanı olmayıp, tüm makine, teçhizat, ekip ve ekipmanla donatılmış ve yüklenicinin sağlayacağı istifleme, adresleme, sevk edilecek ürünlerin toplanması, ayrıştırılması, ambalajlanması ve kargolanması hizmetlerini içeren komple bir depolama hizmetidir.

- 1.3. Deponun sevkiyat ve ürün hazırlık bölümü 150 m2 olmalıdır. Tezgah, konveyör ve bant sistemi ile desteklenmelidir.

- 1.4. Depo alanı 18 - 22 °C iklimlendirme koşullarında olmalıdır.

- 1.13. Sevkiyat giriş ve çıkış kapıları araç girişi için uygun ölçülerde olmalıdır.

- 1.14. Depo içerisinde yangın sistemi ve acil müdahale için yangın tüpleri bulunmalıdır. Yüklenici yangın sistemi ve acil müdahale gereçlerinin her daim çalışır durumda tutulmasından sorumludur.

- 3.6. Yüklenici ürünleri sevkiyata hazırlamak için gerekli makine ve teçhizatı bulundurmak zorundadır. Bunun için gerekli Sorter makinalarından birisi yedek olmak üzere 2 tane bulunduracak ve bunlardan birisi en az 200 sepet kapasiteli olacaktır.

- 3.27. Yüklenici depo alanı içerisinde nem ve iklimlendirilme şartlarının sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.”

Ayrıca, teknik şartnamenin yüklenicinin yükümlülükleri bölümünde, hazırlanan ürünlerin İdarenin belirttiği şube ve lokasyonlara sevkiyatını yüklenicinin gerçekleştireceği, yüklenicinin, İdarenin saat 11:00’a kadar gönderdiği sipariş listesini en geç ertesi gün içerisinde İstanbul Kitapçısı şubelerine ve İstanbul içerisindeki İdarenin satışını gerçekleştirdiği müşterilere ulaştırmış olacağı, yapılan sevkiyatlar için aylık 50.000,00 TL’den az olmamak üzere yükleniciye, ürünlerin net satış bedeli üzerinden %5 dağıtım bedeli ödeneceği, fakat deponun bir kilometre mesafesine kadar, kargo gerektirmeyen sevkiyatlarda dağıtım bedeli ödenmeyeceği, yüklenicinin sevkiyat ve istifleme konularında gerekli iş makinası (iki adet forklift, istifleme makinası, transpalet vb.) araç gereç ve teçhizatı sağlamakla yükümlü olduğu hususlarına yer verilmiştir.

Yapılan incelemede,

Şartname gereği Yükleniciye deponun bir km mesafesine kadar kargo gerektirmeyen sevkiyatlar için dağıtım bedeli ödenmemesi gerekirken, aynı bina içinde yer alan internet satış

deposuna gönderimlerde toplam 24.250,44 + KDV TL %5 dağıtım bedeli ödendiği,

Hazırlanan ürünlerin sevkiyatının İdarenin belirttiği şube ve lokasyonlara Yüklenicinin %5 dağıtım bedeli karşılığında gerçekleştireceği dokümanda belirtilmiş olmasına rağmen, yükleniciye bu bedel haricinde 39.458,61 TL + KDV kargo bedeli ödendiği,

Sözleşme bedeline dâhil olmasına rağmen Yükleniciye özel araç hizmeti ve forklift bedeli olarak 11.505,55 TL + KDV ödemede bulunduğu,

Ayrıca Teknik Şartnamenin 1.1, 1.3, 1.4, 1.13, 1.14, 3.6, 3.27 maddelerine ilişkin yükümlülüklerin ya hiç yerine getirilmediği ya da eksik şekilde yerine getirildiği, tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, inceleme neticesinde tespit edilen tutarlara ilişkin üç adet iade faturası kesildiği, yine teknik şartnamede belirtilen yükümlülüklerin denetiminin daha sık ve dikkatle yapılması hususunda gerekli planlamaların yapılıp kontrol faaliyetlerinin gerçekleştirildiği, mevcut depolama ve lojistik hizmet alımı işi sözleşmesinin süresinin 31.05.2023 tarihinde sonlandığı, işin sağlıklı ve verimli yürütülmesi bakımından yeni çıkılacak ihalede teknik şartnamenin uygun şekilde yeniden düzenlendiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, ihale edilen işlere ilişkin teknik şartnamelerde yer alan hükümlerin uygulanmasına yönelik kontrol faaliyetlerinin düzenli yerine getirilmesi gerekmektedir.

BULGU 14: Düzenlenen Kültürel Etkinlikler Kapsamında Yapılan Bazı Ulaşım, Konaklama, Transfer Harcamalarının Teklife Dâhil Olmasına Rağmen Şirket Bütçesinden Ödenmesi

Kültürel etkinlikler kapsamında yapılan hizmet alımlarında yükleniciler tarafından katlanılması gereken bazı ulaşım, konaklama ve transfer harcamalarının şirket bütçesinden ödendiği görülmüştür.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından ihale edilen “İstanbul genelinde yapılacak muhtelif kültürel & sanatsal etkinlikler, muhtelif kültür & sanat organizasyonları, bu etkinlik ve organizasyonların tanıtım ve duyuru hizmetleri ile muhtelif baskılı materyallerin temini hizmet alımı” işi Şirket tarafından yüklenilmiştir. Sözleşme kapsamında Şirket tarafından çeşitli konser ve dinleti organizasyonları gerçekleştirilmiş olup, bu işler İBB’ye fatura edilmiş ve Belediye’den hakediş ödemesi alınmıştır. Bu kapsamda gerçekleştirilen konserlerde yer alan

sanatçıları, sözleşme hükümleri gereği İBB belirlemiş, ancak sanatçı menajerleriyle/yüklenicilerle Şirket arasında, İBB ile Şirket arasında kurulan sözleşmeden bağımsız ayrı sözleşmeler düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede yüklenicilerden, konserlerin hazırlık aşamasından izleyiciye sunumuna kadar gerçekleşecek ulaşım, konaklama ve transfer giderleri dâhil teklif alındığı, ancak iş kapsamında bazı sanatçıların ulaşım, konaklama ve transfer harcamalarının sözleşme bedeline ilave olarak Şirket bütçesinden ayrıca ödendiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda Şirket tarafından KDV dâhil 850.126,00 TL fazla ödeme gerçekleştirilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından;

- İBB ile sanatçılar arasında gerçekleşen görüşmelerin net kaşe bedeli üzerinden yapıldığı ve İBB tarafından Şirkete iletilen taleplerin sahne performansına ilişkin net kaşe ödemeleri olduğu ve bu durumun ihalenin teknik şartnamesinde belirttiği, ayrıca ihalenin teknik şartnamesinde ulaşım, konaklama ve transfer giderlerinin ayrı iş kalemi olduğu, bu kalemlerin kullanılması halinde hakedişinin İBB den alındığı, dolayısıyla net kaşe bedeline dahil olmadıklarının açıkça anlaşıldığı ve herhangi bir kamu zararına sebebiyet verilmediği,

- “Ulaşım, konaklama ve transfer dahil” ifadelerinin kullanılmakta olan matbu taahhütnamelerden kaynaklandığı, yapılan işin özünü değiştirmediği, denetim esnasında yapılan tespit sonrası anlam karmaşasına yol açan bu ifadelere ilişkin matbu taahhütnamelerde gerekli düzenlemelerin yapıldığı,

İfade edilmiştir.

Ancak Şirket tarafından her ne kadar, ulaşım, konaklama ve transfer alımlarının İBB'nin talepleri doğrultusunda ilgili kalemlerden ayrıca karşılanmakta olduğu ve net kaşe bedeline dahil olmadığı belirtilmiş olsa da, yüklenicilerden konserlerin hazırlık aşamasından izleyiciye sunumuna kadar gerçekleşecek ulaşım, konaklama ve transfer giderleri dâhil teklif alınmaktadır. Dolayısıyla sanatçı menajerleri / yükleniciler bu hükmü kabul ederek teklif vermektedir.

Ayrıca sanatçı menajerleriyle / yüklenicilerle Şirket arasında düzenlenen sözleşmeler, İBB ile Şirket arasında düzenlenen sözleşmeden bağımsız olarak düzenlenmektedir. Şirketin İBB'den bu kalemler için sözleşme kapsamında ödeme alması, bu kalemler dahil teklif sunan yüklenicilere ayrıca ödeme yapılmasına hukuki gerekçe oluşturmamaktadır.

Sonuç olarak, kültürel etkinlikler kapsamında yapılan hizmet alımlarında konaklama ve transfer dâhil tüm giderler yüklenicilere ait olacak şekilde teklif alınması halinde, bu kalemler için sözleşme bedeli haricinde ayrıca ödeme yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 15: İBB'den İhale Kapsamında Alınan İşlerin İhale Kapsamı Dışına Çıkacak Şekilde Parçalara Bölünerek Alt yüklenicilere Yaptırılması

Şirketin, kültürel etkinlikler ve tanıtım amaçlı muhtelif organizasyonların yürütülmesi konulu İBB'den üç farklı ihale kapsamında almış olduğu işlerin bazı kısımlarını, ihale mevzuatı dışına çıkacak şekilde parçalara bölerek alt yüklenicilere yaptırdığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (g) beninde; belediye iştiraklerinin de içinde bulunduğu Kanunda sayılan kuruluşların, ticari ve sınai faaliyetleri çerçevesinde; doğrudan mal ve hizmet üretimine veya ana faaliyetlerine yönelik ihtiyaçlarının temini için yapacakları, Hazine garantisi veya doğrudan bütçenin transfer tertibinden aktarma yapmak suretiyle finanse edilenler dışındaki yaklaşık maliyeti ve sözleşme bedeli 2022 yılı için 33.494.082,00 TL'yi aşmayan mal veya hizmet alımlarının ihale mevzuatından istisna tutulduğu belirtilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 4.3.3'üncü maddesinde ise, idarelerin 4734 sayılı Kanun'un 3'üncü maddenin (g) bendi kapsamında gerçekleştirecekleri ve yıllık planlama yapılabilen (yıl boyunca alınması gereken) mal ve hizmet alımlarına ilişkin değerlendirmenin, bu mal ve hizmetlerin yıllık toplam yaklaşık maliyeti dikkate alınarak yapılacağı ve bu çerçevede söz konusu alımların anılan bent kapsamında yapılıp yapılmayacağına karar verileceği, dolayısıyla planlanabilen yıllık ihtiyaçların bu bent kapsamında gerçekleştirmek amacıyla bölünmesinin Kanuna açık aykırılık oluşturacağı ifade edilmiştir.

Buna göre, Şirketin, ticari ve sınai faaliyetleri çerçevesinde; doğrudan mal ve hizmet üretimine veya ana faaliyetlerine yönelik ihtiyaçlarının temini için yapacağı 33.494.082,00 TL'yi aşmayan mal ve hizmet alımlarını, piyasadan ihale yapmaksızın karşılayabileceği, ancak alım tutarlarının belirtilen limitin altında kalmasını temin amacıyla alımların parçalara bölünemeyeceği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, yaklaşık maliyeti toplam **429.764.125,00 TL** işin, ihale yapılmak suretiyle gerçekleştirilmesi gerekirken, teknik şartnameleri kısımlara ayrılarak, aynı firmaların davet edilmesi ve sonucunda aynı firmalarla sözleşme yapılmak suretiyle, istisna kapsamında gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Aşağıdaki tabloda detayları görüleceği üzere, aynı gruplarda yer alan her bir işe üçer firma davet edilmiş; davet edilen firmaların en az ikisi, bazen de üçü aynı firma olacak şekilde seçilmiş ve aynı gün ya da birer gün aralıklarla yapılan alımlarla, aynı firmalarla sözleşme imzalanmıştır.

Tablo 7: Aynı Nitelikte Olup Parçalara Bölünen İşler

KÜLTÜR 2022 (2021/770636)						
Grup	Alım Tarihi	Alım Konusu İşin Adı	Yaklaşık Maliyet (TL)	Grup Yaklaşık Maliyet Toplamı (TL)	Alım Tarihi 3 (G) İstisna Alım Limiti	Davet Edilen Firma
A	13/01/2022	Organizasyon Kapsamında Podyum, Scaff, Çadır Temini Ve Etkinlik Tamamlayıcı Ekipmanların Temini Hizmet Alımı İşİ	11.901.900,00	23.741.900,00	18.619.202,00	3
	13/01/2022	Organizasyon Kapsamında Stant Temini Hizmet Alımı İşİ	11.840.000,00			3
B	14/01/2022	Organizasyon Kapsamında Sahne Teknik Sistemleri Temini Hizmet Alımı İşİ	17.645.000,00	26.522.750,00	18.619.202,00	3
	13/01/2022	Organizasyon Kapsamında Görüntü Sistemleri Ve Gösteri Ekipmanları Temini Hizmet Alımı İşİ	8.877.750,00			3
HALKLA İLİŞKİLER 2022 (2022/50931)						
Grup	Alım Tarihi	Alım Konusu İşin Adı	Yaklaşık Maliyet (TL)	Grup Yaklaşık Maliyet Toplamı (TL)	Alım Tarihi 3 (G) İstisna Alım Limiti	Teklif Sayısı
C	15/03/2022	Organizasyon Kapsamında Baskılı Tekstil Ve Spor Ürünleri, Hijyen Ürünleri Ve Bayrak Temini Hizmet Alımı İşİ	12.306.050,00	36.045.925,00	33.494.082,00	3
	16/03/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif Promosyonel Malzemelerin Hazırlanması Ve Temini Hizmet Alımı İşİ	23.739.875,00			3
Ç	14/03/2022	Organizasyon Kapsamında Görüntü Sistemleri Ve Gösteri Ekipmanları Temini Hizmet Alımı İşİ	18.043.000,00	35.440.500,00	33.494.082,00	3
	16/03/2022	Organizasyon Kapsamında Sahne Teknik Sistemleri Temini Hizmet Alımı İşİ	17.397.500,00			3
D	14/03/2022	Organizasyon Kapsamında Kapalı Ve Açık Mekan Dekor Ve Tefrişat Ekipmanları Temini Hizmet Alımı İşİ	19.966.250,00	82.464.300,00	33.494.082,00	3
	14/03/2022	Organizasyon Kapsamında Podyum, Scaff, Çadır Temini, Kapalı Ve Açık Mekan Etkinlik Teknik İşleri Hizmet Alımı İşİ	24.273.050,00			3
	14/03/2022	Organizasyon Kapsamında Stant Temini Hizmet Alımı İşİ	13.442.500,00			3
	16/03/2022	Organizasyon Kapsamında Konstrüksiyon Yapımı, Vinil Bayrak Aparatı Temini Ve Şehir Süslemeleri Hizmet Alımı İşİ	12.867.500,00			3

	03/08/2022	Organizasyon Kapsamında Podyum Ve Çadır Temini Hizmet Alımı İşi	11.915.000,00			3
HALKLA İLİŞKİLER 2022 / 2 (2022/805857)						
Grup	Alım Tarihi	Alım Konusu İşin Adı	Yaklaşık Maliyet (TL)	Grup Yaklaşık Maliyet Toplamı (TL)	Alım Tarihi 3 (G) İstisna Alım Limiti	Teklif Sayısı
E	26/09/2022	Organizasyon Kapsamında Sahne Teknik Sistemleri Temini Hizmet Alımı İşi	33.350.000,00	89.604.000,00	33.494.082,00	3
	28/09/2022	Organizasyon Kapsamında Görüntü Sistemleri Ve Gösteri Ekipmanları Temini Hizmet Alımı İşi	31.919.000,00			3
	28/09/2022	Organizasyon Kapsamında Kapalı Ve Açık Mekan Dekor, Tefrişat Ekipmanları Temini Hizmet Alımı İşi	24.335.000,00			3
F	26/09/2022	Organizasyon Kapsamında Tanıtım & Duyuru Materyalleri Hazırlanması Hizmet Alımı İşi	10.893.250,00	39.918.250,00	33.494.082,00	3
	28/09/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif Vinil Baskıları Hizmet Alımı İşi	29.025.000,00			3
G	26/09/2022	Organizasyon Kapsamında Çadır Temini Ve Çadır İçi Teknik İşleri Hizmet Alımı İşi	31.160.000,00	96.026.500,00	33.494.082,00	3
	26/09/2022	Organizasyon Kapsamında Stant Temini Hizmet Alımı İşi	32.833.500,00			3
	27/09/2022	Organizasyon Kapsamında Podyum, Scaff, Kapalı Ve Açık Mekan Etkinlik Teknik İşleri Hizmet Alım İşi	32.033.000,00			3
Toplam Yaklaşık Maliyet				429.764.125,00		

Alımı yapılan işlerin etkinliklere yönelik teknik işler olması ve alımlara aynı firmaların davet edilmesi, bu işlerin arasında doğal bağlantı olduğunu ve aynı firmalar tarafından tek sözleşme ile gerçekleştirilebileceğini göstermektedir. İşlerin aynı tarihte yapılan farklı alımlarla aynı firmalara gördürülmesi, açık ihale ile gerçekleştirilmesi gereken hizmet alımlarının, rekabetten uzak şekilde istisna kapsamında belirli firmalardan alınması anlamına gelmektedir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından; alt yüklenicilere yaptırılan işlerin, İBB'den alınan işlerin idari şartnamelerinde yer alan düzenlemeler kapsamında yaptırıldığı, bu düzenlemelerde sözleşme imzalanmadan önce alt yüklenicilerin listesinin İdarenin onayına sunulmasının istediği, kesinleşen ihale kararından sonra 10 günlük itiraz süresi bulunduğu, itiraz süresinin bitiminde İdarenin istekliyi sözleşmeye davet ettiği, istekli konumundaki Şirketin 10 gün içinde sözleşme imzalamak zorunda olduğu, alt yüklenici çalıştırılmasının istenmesi durumunda yüklenici sıfatındaki Şirketin bu aşamada en fazla 20 günlük süre içinde alt yüklenicilerini belirleyip, sözleşmelerini imzalayarak İdarenin onayına

sunması gerektiği, açık ihalelerde ilan sürelerinin 21 gün ve üzerinde olması ile 10 günlük itiraz süresi dikkate alındığında bu süre zarfında açık ihale yapılarak alt yüklenici belirlenemeyeceği ifade edilmiştir.

Ancak, Şirket her ne kadar İBB'den aldığı ihaleler kapsamında 20 gün içerisinde alt yüklenicileri belirleyip onaya sunması gerektiğini ve bu nedenle alt yüklenicileri açık ihale yaparak belirleyemeyeceğini belirtse de, İBB tarafından yapılan ihalelere, kendisinin ihale mevzuatına tabi olduğunu bilerek teklif vermektedir. Dolayısıyla istisna limiti üzeri alımlarda 4734 sayılı Kanuna tabi olduğunu bilerek teklif verdikten sonra, bu süre zarfında açık ihale yapamayacağını belirterek, zorunlu olarak ihale yapmaksızın alım yoluna gittiğini ifade etmesi, alımları mevzuata uygun hale getirmemektedir. Dolayısıyla Şirketin tabi olduğu mevzuat kapsamında gerçekleştiremeyeceği işlere teklif vermemesi gerekmektedir.

Şirket tarafından ayrıca, alımların mevcut süre ve tanınan istisna sınırları içinde kalmak suretiyle gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

Ancak tabloda yer alan verilerden anlaşılacağı ve Bulgunun konusu olduğu üzere, Şirket alımların istisna limitleri kapsamında gerçekleşmesini, aynı nitelikteki alımların parçalara bölünmesi suretiyle sağlamıştır.

Şirket ayrıca, alım konusu işlerin dikkatle incelenmesi durumunda farklı sektör ve alanları ilgilendiren konular olduğunu, bu nedenle ihalelerin bölünmesindeki temel gerekçenin, sektör ve alan farklılıkları olduğunu, her ne kadar Bulguda kalem benzerlikleri olduğu belirtilse de her üç ana ihale işinin niteliklerinin ve kapsamlarının birbirinden farklı olduğunu; Halkla İlişkiler Müdürlüğü'nün yapmış olduğu ihalenin açılış törenleri, kapanış törenleri, temel atma törenleri, anma törenleri vb. kültürel olmayan ve daha ziyade resmi içerikli organizasyonları kapsadığını, Kültür Etkinlikleri Müdürlüğü'nün yapmış olduğu ihalenin ise tamamen kültür ve medeniyetin tanıtımı, yaygınlaştırılması ve geliştirilmesine yönelik kültürel organizasyonlar olduğunu, bu nedenle, İBB'den alınan ihalelerin temel bölünme nedeninin, organizasyon işlerinin farklı alan ve sektörleri ilgilendiren konulardan oluşması olduğunu, kaldı ki, her iki müdürlüğün aynı anda ve aynı tarihte ihaleye çıkmadığını, alınan bir ihalenin alt yüklenicileri belirlenirken, henüz çıkılmamış ve alınma garantisi olmayan bir ihalenin kalemlerinin birleştirilerek alt yüklenici belirlenmesi yoluna gidilmesinin mümkün olmadığını, bu nedenle farklı müdürlüklerin farklı tarihlerde yaptığı ihaleler neticesinde yapılacak alt yüklenici ihalelerinin birleştirilerek grup yaklaşık maliyet toplamı ile toplam yaklaşık maliyet toplamı belirlenmesinin ve bulunan 429.764.125,00 TL toplam tutar üzerinden istisna alım limiti

kıyaslaması yapılmasının ve tek ihale yapılması gerektiği kanaatine varılmasının Kanuna uygun olarak yapılan üst ihalelere ve Şirketçe yapılan ihalelerin niteliğine uygun düşmeyeceğini belirtmiştir.

Ancak yine yukarıda yer verilen tabloda görüleceği üzere istisna kapsamında yapılabilecek yaklaşık maliyetleri toplamı limitlerin üzerinde olan alımlar, grupları itibarıyla aynı ana iş ilişkili işlerdir. Başka bir deyişle, üç farklı ana iş grubunda olan işlerin altında alımı yapılan işler, başka bir ana iş grubunda yer alan işlerle ilişkilendirilerek birlikte ihale kapsamında alınmaları gerektiği ifade edilmemiştir. Diğer taraftan aynı ana iş kapsamında olsa dahi birlikte ihale edilemeyecek ya da aynı firmadan tedarik edilemeyecek hizmetler olabileceğinden, her bir iş bazında şartnameler incelenmiş olup, gruplandırma teknik şartnameleri aynı ya da büyük ölçüde benzer işler dikkate alınarak yapılmıştır. Ayrıca, yukarıda belirtildiği üzere birlikte gruplandırılan işlerde davet edilen firmaların en az ikisinin, bazen de üçünün aynı firma olacak şekilde seçilmesi ve alımların aynı gün ya da birer gün aralıklarla yapılması, bu alımların birleştirilerek yapılabileceğine ayrıca karine oluşturmaktadır. Bu itibarla ihale kapsamında yapılması gerekirken istisna kapsamında alındığı belirtilen yaklaşık maliyeti 429.764.125,00 TL işin, tek bir ihale yapılarak birlikte ihale edilmesi gereken işler olduğu söylenmemekte; Bu tutar, aynı ana iş grubu içerisinde olup, aynı ya da benzer iş kalemlerini içeren ve aynı tarihli olan alımlardan ihalesiz gerçekleştirilenlerin toplam tutarını ifade etmektedir. Dolayısıyla Bulguda 429.764.125,00 TL alımın tek bir ihale ile gerçekleştirilmesi gerektiği ifade edilmemekte, tabloda yer alan gruplandırmada olduğu gibi 8 farklı alım kapsamında ihale edilmesi gerektiği belirtilmektedir.

Şirket, alımların davet usulü yapılmasının diğer bir nedeninin işlerin gerçekleştirilme sıhhatinin sağlanabilmesi olduğunu; istisna kapsamındaki davet usulü ihalelerde, Şirketin kendi çıkartmış olduğu ihale satın alma prosedürüne uygun olarak, alım konusu iş ile ilgili Şirketin mal tedarikçisi / hizmet sunucusu / yapım müteahhidi portföyünden veya piyasada konusunda yetkinliği bilinen firmalar arasından belirlenen en az üç firmanın davet edildiğini, bu firmalardan teklif alınmak suretiyle alt yüklenicinin belirlenmesi yoluna gidildiğini, bu yöntemin Kamu İhale Kanununda da benimsenen bir yöntem olduğunu ifade etmiştir.

Ancak 4734 sayılı Kanunda, idarelerin onaylı listelerini belirlemeleri ve ihale kapsamında olan işleri bu firmalardan rekabetten uzak almaları şeklinde bir usul bulunmamaktadır. Kaldı ki Şirket alt yüklenicileri ihale yoluyla belirlediğini ifade etse de, ilan yapılmaksızın çağırılan üç firmadan teklif alınması 4374 sayılı Kanun kapsamında ihale

sayılmamakta ve bu yöntem sektörde olan ve yeterliliğe sahip diğer firmaların alımlara teklif vermesini engellemektedir.

Şirket ayrıca, müşterisi durumunda bulunan İBB gibi kurumların toplumsal ağırlığı olan kurumlar olduğunu ve bu nedenle işlerin bölünmesinde dikkate alınan bir diğer hususun risklerin azaltılması olduğunu, işin çok büyük bir kısmının tek bir alt yükleniciye verilmesinin ve o alt yüklenici ile ilgili bir problemin oluşmasının, işin önemli bir kısmını aksatacağını, organizasyonlar esnasında meydana gelebilecek bir aksamanın telafisi imkânsız sonuçlar doğurabileceğini, sözleşmelerde ceza ve fesih maddelerinin olmasının da böyle ağır sonuçların etkilerini ortadan kaldırmayacağını ifade etmiştir.

Ancak 4734 sayılı Kanun'da alımların risklerin azaltılması amacıyla parçalara bölünerek ihalesiz alınması şeklinde bir istisna bulunmamaktadır. Ayrıca alımı yapan İdarelerin kurumsal ya da toplumsal ağırlığı olan kurumlar olmaları gibi nedenler alımların ihale kapsamı dışına çıkartılması için hukuki bir gerekçe sayılmamaktadır. Diğer taraftan anılan Kanun, alımlarda oluşabilecek risklerin azaltılması amacıyla şartnamelerde yeterlilik kuralları düzenlenmesi gibi önlemleri öngörmektedir.

Sonuç olarak Şirketin, yukarıda belirtilen ve aynı firmalar davet edilerek, aynı ya da yakın tarihlerde gerçekleştirilen ve şartname hükümleri büyük ölçüde benzer olan hizmet alımlarını, parçalara bölünmeden açık ihale ile temin etmesi ya da tabii olduğu 4734 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştiremeyeceği işlere teklif vermemesi gerekmektedir.

BULGU 16: Şirket Yükümlülüklerinin Zamanında Yerine Getirilmemesi Nedeniyle Ek Mali Külfete Katlanılması

SGK primi ve vergi ödemelerinin zamanında yapılmaması nedeniyle Şirketin ilave mali yüke katlandığı görülmüştür.

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş ve faaliyet gösteren bir anonim şirket olup; Şirketin faaliyetleri dolayısıyla vergi, sosyal güvenlik mevzuatı ve diğer kanunlardan kaynaklı, ödeme vadeleri belirli çeşitli mali yükümlülükleri bulunmaktadır.

6102 sayılı Kanun'un "Devredilemez görev ve yetkiler" başlıklı 375'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (c) bendinde; finansal planlama için gerekli düzenin kurulması şirket yönetim kurullarının devredilemez yetkileri arasında sayılmıştır.

Buna göre, Yönetim Kurulunun, mevzuattan kaynaklanan mali yükümlülüklerin

zamanında yerine getirilmesi bakımından gerekli finansal planlamayı yapma yükümlülüğü bulunmaktadır.

Yapılan incelemede, Şirketin 2022 yılı içinde vergi, SGK primi ve diğer çeşitli ödeme yükümlülüklerini zamanında yerine getirmedeği ve bu nedenle 332.526,84 TL ilave faiz, idari para cezası ve diğer ödeme yükümlülüklerine maruz kaldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, İBB başta olmak üzere müşterilerden yapılan tahsilatların öngörülen vadeden daha uzun bir süreye yayıldığı, bu nedenle nakit akışında çeşitli dönemlerde aksamalar yaşandığı, söz konusu aksaklığı giderebilmek için tedarikçilerin borçlarının ödeme vadelerinin uzatılmasının yanı sıra vergi ve SGK ödemelerinde de zaman zaman gecikmeler yaşandığı, dolayısıyla bahsi geçen ek maliyetlere katlanılmak zorunda kalındığı ifade edilmiştir.

Nakit akışında çeşitli dönemlerde aksamalar yaşanması sonucu Şirket faaliyetlerinin olumsuz yönde etkilenmesi durumu makul karşılanabilmekle birlikte, 6102 sayılı TTK'nin 18'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan; "*Her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekir.*" hükmü gereği, Şirketin Yöneti Kurulunun gerekli ihtiyat tedbirlerini alma yükümlülüğü bulunmaktadır.

Sonuç olarak Şirketin, ek mali külfete maruz kalınmaması bakımından, gerekli finansal planlamayı yaparak mali yükümlülükleri zamanında ödemesini gerekmektedir.

BULGU 17: Şirketin, İhale Mevzuatı Kapsamı Dışında Gerçekleştirdiği İstisna Alımlarında Oluşturduğu Kontrol Teşkilatının, Kendi Düzenlemelerine ve Ticari Hayatının Teamüllerine Uygun Olmaması

Şirketin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (g) bendi kapsamında gerçekleştirdiği istisna alımlarında kontrol teşkilatının, işin uzmanı olmayan kişilerden oluşturulduğu görülmüştür.

Şirket Yönetim Kurulunun almış olduğu karar doğrultusunda uygulamaya konulan İstisna Kapsamında Satın Alma Prosedürü'nün 5'inci maddesinde, Kontrol Teşkilatı; "*İhale yetkilisince, öncelikle alım konusu işle ilgili müdürlüğün personeli arasından belirlenmek üzere işin uzmanı, biri başkan olarak belirlenen en az üç ve tek sayıda kişiden oluşturulan ve temin edilen ihtiyacın teknik şartnamesi ve sözleşmesine uygun olarak yapılıp yapılmadığını karara bağlayan*" komisyon şeklinde tanımlanmıştır.

Anılan Prosedürde yer alan düzenleme gereği, istisna kapsamında yapılacak alımlarda kontrol teşkilatının, işin şartname ve sözleşmesine uygun yapılıp yapılmadığının tespiti bakımından, işin uzmanı kişilerden oluşturulması gerekmektedir. Prosedürde yer alan düzenleme dışında bu durum, işin teknik detaylarının kontrolü bakımından ticari hayatının da bir gerekliliğidir.

Yapılan incelemede, Şirketin 2022 yılında istisna alımları kapsamında gerçekleştirdiği ve içlerinde teknik detayları ve faaliyet konuları farklılık gösteren, isimleri ve detaylarına aşağıdaki tabloda yer verilen ve toplam 467.215.731,58 TL hakediş düzenlenen 35 iş kapsamında, aynı üç kişinin kontrol teşkilatı olarak görevlendirildiği ve bu komisyon tarafından işin şartnamesine uygun gerçekleştirildiğine dair tutanaklar düzenlendiği tespit edilmiştir. Diğer taraftan söz konusu komisyondaki personelin özlük dosyaları incelendiğinde, kontrol teşkilatında görevlendirilen sadece bir kişinin “Radyo ve Televizyon Programcılığı” olarak teknik okul mezunu olduğu ve bu alanda iş tecrübesinin bulunduğu, diğer iki kişinin ise idari bilimler mezunu oldukları ve sadece idari konularda iş tecrübelerinin bulunduğu görülmüştür.

Tablo 8: Kontrol Teşkilatının Şirketin Kendi Düzenlemelerine ve Ticari Hayatının Teamüllerine Uygun Olarak Oluşturulmadığı İşler

Alım Tarihi	İhale Konusu İşin Adı	Yapılan Hakediş Tutarı
13/01/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif Gösteri Hizmetleri Ve Atölye Çalışmaları Hizmetleri Temini Hizmet Alımı İşİ	11.024.500,00
13/01/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif Baskılı Materyallerin Hazırlanması Ve Promosyonel Ürünlerin Temini Hizmet Alımı İşİ	10.459.793,75
13/01/2022	Organizasyon Kapsamında Podyum, Scaff, Çadır Temini Ve Etkinlik Tamamlayıcı Ekipmanların Temini Hizmet Alımı İşİ	9.071.858,90
13/01/2022	Organizasyon Kapsamında Stant Temini Hizmet Alımı İşİ	3.466.068,00
14/01/2022	Organizasyon Kapsamında Sahne Teknik Sistemleri Temini Hizmet Alımı İşİ	15.577.725,00
13/01/2022	Organizasyon Kapsamında Görüntü Sistemleri Ve Gösteri Ekipmanları Temini Hizmet Alımı İşİ	4.102.150,00
14/01/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif Video Çekimleri Ve Film Yapımları İle Bu Video Ve Filmlerin Yayınlanması Hizmet Alımı İşİ	12.922.647,60
14/01/2022	Organizasyon Kapsamında Tanıtım & Duyuru Materyalleri Hazırlanması Hizmet Alımı İşİ	6.159.766,20
14/01/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif İkram Ve Yemek Hizmeti Alımı İşİ	621.125,00
15/03/2022	Organizasyon Kapsamında Bülten Basımı Hizmet Alımı İşİ	18.200.000,00
15/03/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif İkram Ve Yemek Hizmeti Alımı İşİ	1.682.765,00
15/03/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif Gösteri Hizmetleri Ve Atölye Çalışmaları Hizmetleri Temini Hizmet Alımı İşİ	3.109.475,00
15/03/2022	Organizasyon Kapsamında Baskılı Tekstil Ve Spor Ürünleri, Hijyen Ürünleri Ve Bayrak Temini Hizmet Alımı İşİ	7.049.325,00
15/03/2022	Organizasyon Kapsamında Tanıtım & Duyuru Materyalleri Hazırlanması Hizmet Alımı İşİ	4.531.276,50

14/03/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif Vinil Baskıları Hizmet Alımı İşi	17.955.402,00
14/03/2022	Organizasyon Kapsamında Görüntü Sistemleri Ve Gösteri Ekipmanları Temini Hizmet Alımı İşi	17.951.030,00
14/03/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif Baskılı Materyallerin Basımı Hizmet Alımı İşi	4.451.734,00
14/03/2022	Organizasyon Kapsamında Kapalı Ve Açık Mekan Dekor Ve Tefrişat Ekipmanları Temini Hizmet Alımı İşi	17.970.606,50
16/03/2022	Organizasyon Kapsamında Sahne Teknik Sistemleri Temini Hizmet Alımı İşi	15.977.759,50
16/03/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif Promosyonel Malzemelerin Hazırlanması Ve Temini Hizmet Alımı İşi	21.679.792,13
14/03/2022	Organizasyon Kapsamında Podyum, Scaff, Çadır Temini, Kapalı Ve Açık Mekan Etkinlik Teknik İşleri Hizmet Alımı İşi	33.489.188,55
14/03/2022	Organizasyon Kapsamında Stant Temini Hizmet Alımı İşi	27.056.308,70
16/03/2022	Organizasyon Kapsamında Konstrüksiyon Yapımı, Vinil Bayrak Aparatı Temini Ve Şehir Süslemeleri Hizmet Alımı İşi	4.624.850,00
03/08/2022	Organizasyon Kapsamında Podyum Ve Çadır Temini Hizmet Alımı İşi	13.491.885,00
26/09/2022	Organizasyon Kapsamında Sahne Teknik Sistemleri Temini Hizmet Alımı İşi	16.922.915,00
26/09/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif Promosyonel Malzemelerin Hazırlanması Ve Temini Hizmet Alımı İşi	33.463.750,00
28/09/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif Vinil Baskıları Hizmet Alımı İşi	14.295.072,00
28/09/2022	Organizasyon Kapsamında Görüntü Sistemleri Ve Gösteri Ekipmanları Temini Hizmet Alımı İşi	10.727.350,00
28/09/2022	Organizasyon Kapsamında Kapalı Ve Açık Mekan Dekor, Tefrişat Ekipmanları Temini Hizmet Alımı İşi	15.649.445,00
26/09/2022	Organizasyon Kapsamında Tanıtım & Duyuru Materyalleri Hazırlanması Hizmet Alımı İşi	2.425.318,50
27/09/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif Gösteri Hizmetleri Ve Atölye Çalışmaları Hizmetleri Temini Hizmet Alımı İşi	4.567.625,00
27/09/2022	Organizasyon Kapsamında Muhtelif Baskılı Materyallerin Basımı Hizmet Alımı İşi	12.381.150,00
26/09/2022	Organizasyon Kapsamında Çadır Temini Ve Çadır İçi Teknik İşleri Hizmet Alımı İşi	27.676.660,25
26/09/2022	Organizasyon Kapsamında Stant Temini Hizmet Alımı İşi	19.946.640,00
27/09/2022	Organizasyon Kapsamında Podyum, Scaff, Kapalı Ve Açık Mekan Etkinlik Teknik İşleri Hizmet Alım İşi	26.532.773,50
Toplam Hakediş		467.215.731,58

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, kendi prosedürleri kapsamında ilgili talep sahibi müdürlük veya birimlerin, talep edilen işin kontrol teşkilatını oluşturduğu, müdürlükler içinde yapılan işlerin her birinin ayrı sorumlularının bulunduğu, bununla birlikte işlerin takip ve kontrolünün düzenli yürütülmesi, irtibatın doğru, eksiksiz ve gecikmeye yer vermeden sağlanması ile yapılan işlerin nitelikleri açısından Plan Organizasyon Müdürlüğünde üç kişi üzerinden kontrol teşkilatı oluşturulduğu belirtilmiştir. Ayrıca Bulguda belirtilen kişilerin gerek Şirket bünyesinde gerekse Şirket öncesi çalışma hayatlarında uzun yıllar organizasyon vb. işler kapsamında çalıştıkları ve tecrübe sahibi kişiler oldukları, tecrübeleri ve uzmanlıkları nedeniyle görevlendirilen bu kişilerin, bugüne kadar büyük

ihalelerin icrasını aksamadan eksiksiz yerine getirdiği belirtilmiştir. Bununla birlikte sonraki süreçte Bulgu doğrultusunda farklı kontrol teşkilatları oluşturulması yoluna gidileceği ifade edilmiştir.

Ancak hakediş dosyaları incelendiğinde kontrol teşkilatı olarak tüm işler kapsamında aynı üç kişinin imzasının bulunduğu ve farklı işler kapsamında müdürlükler bazında farklı kontrol teşkilatlarının bulunmadığı görülmektedir. Diğer taraftan ilgili kişilerin özlük dosyalarına ilişkin Şirketten istenen bilgilerde, Şirket öncesi iş tecrübelerinin sırasıyla “görüntü yönetmeni”, “mali işler yöneticisi” ve “çağrı merkezi görevlisi – sevkiyat sorumlusu – Zincir market görevlisi” olarak yer aldığı görülmekte ve alınan eğitimler dışında bu kişilerin ayrıca bu yönleri ile alımı yapılan işler kapsamında doğrudan uzmanlık bilgisine sahip olmadıkları anlaşılmaktadır. Ayrıca belirli bir eğitim ya da tecrübenin tüm işlerde uzmanlık sağlamayacağı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, Şirket personeli arasından seçilecek üç personelin temin edilen her iş konusunda uzman olmaları beklenemeyeceği ve alınan işler kapsamında düzenlenen hakediş tutarlarının Şirket ölçeğinde büyük tutarlar olduğu dikkate alınarak; yapılan alımların şartname ve sözleşmelerine uygun gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin kontrolüne yönelik oluşturulacak teşkilatların, her bir iş özelinde işin uzmanı kişilerden oluşturulması gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Şirketin Kitap-Kafe Temalı İstanbul Kitapçısı Şubelerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Almadan Faaliyette Bulunması	2021	Kısmen Yerine Getirildi	2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “Şirketin Kitap-Kafe Temalı İstanbul Kitapçısı Şubelerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Almadan Faaliyette Bulunması” başlığıyla Bulgu 5 olarak yer almaktadır.
Şirket Personelinin Herhangi Bir Sözleşme Olmaksızın Büyükşehir Belediyesinde Görevlendirilmesi	2021	Yerine Getirilmedi	2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “Şirket Personelinin Herhangi Bir Sözleşme Olmaksızın Büyükşehir Belediyesinde Görevlendirilmesi” başlığıyla Bulgu 11 olarak yer almaktadır.
Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması	2021	Yerine Getirilmedi	2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması” başlığıyla Bulgu 9 olarak yer almaktadır.
İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması”

			başlığıyla Bulgu 8 olarak yer almaktadır.
Şirketin Ticari Faaliyet Kapsamındaki Mal ve Hizmetlerinin Sunumunda Belediye ve Şirketlerin Çalışanlarına Mevzuata Aykırı Olarak İndirim Uygulanması	2021	Yerine Getirilmedi	2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “Şirketin Ticari Faaliyet Kapsamındaki Mal ve Hizmetlerinin Sunumunda Belediye ve Şirketlerin Çalışanlarına İndirim Uygulanması” başlığıyla Bulgu 12 olarak yer almaktadır.
Yasal Yükümlülüklerin Zamanında Yerine Getirilmemesi ve Bu Nedenle İlave Masraflara Katlanması	2021	Yerine Getirilmedi	2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “Şirket Yükümlülüklerinin Zamanında Yerine Getirilmemesi Nedeniyle Ek Mali Külfete Katlanması” başlığıyla Bulgu 16 olarak yer almaktadır.
Envanter İşlemlerinin Mevzuata Uygun Gerçekleştirilmemesi ve Demirbaşlar Hesabının Güvenilir Bilgi Sunmaması	2021	Yerine Getirilmedi	2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde “Demirbaş Envanter İşlemlerinin Mevzuata Uygun Gerçekleştirilmemesi ve Demirbaşlar Hesabının Güvenilir Bilgi Sunmaması” başlığıyla Bulgu 3 olarak yer almaktadır.